

Rusya dönüşünde İstanbul'a muvasalat intibaları

Siyasî Ve Askerî Bir İttifak Yapılmış Değildir

Moskovada İki Dost Memleketi Alâkadar Eden Bütün Meselelerle Beynelmîlel Vaziyet Görüşülmüştür. İsmet Paşa Bu Akşam Ankaraya Gidiyor

Başvekil Paşa Hariciye Vekili Tefik Rüştü Bey ve kendilerine refakat eden zevat dün saat iki buçukta Grusya vapurine şehrimize avdet etmişlerdir.

Dün saat beşte şehrimize gelmesine intizar edilen Grusya vapuru, havanın müsaadesi dolayısıyla muayyen saatten daha evvel muvasalat etmiştir. Başvekil Paşa ve refakatlerindeki zevat, dün Boğazda Büyükdere önlerinde merasimle istikbal edilmişlerdir.

İstikbalde Vali Muhiddin Bey, Şükrü Naili, Ali Sait Paşalarla, Cevdet Kerim, Mithat Beyler, şehrimizde bulunan mebuslar ve diğer teşkilât mümessilleri bulunmuşlardır. Grusya vapuru Boğazı geçerken Boğazın iki tarafındaki ilköğretim talebeleri bayrak ve mendil salıyarak Başvekil Paşayı selâmlamışlardır.

Başvekil Paşa hemen Ankaraya hareket etmek arzusunda iken yol yorgunluğunu çıkarmak için dün bir müddet Dolmabahçe sarayında istirahat etmiş ve geceyi Perapalasta geçirmiştir.

Başvekil Paşa Rihtıma çıktıktan sonra

Sovyet Rusyanın mihmandar zabitanı Başvekil Paşanın misafiri olarak Perapalasta ikamet etmektedirler. Mihmandarlara dün ve bugün şehrimiz gezdirilmiştir. Bu akşam Grusya vapurine Rusya'ya avdet edeceklerdir.

Başvekil Paşa, seyahatte kendilerine refakat eden zevata, (Devamı 11 inci sayfada)

Şehrimizde Hoybon Cemiyetine Mensup Birisi Yakalandı Üzerinde Vesikalar Ve Para Çıktı

Haber aldığımız göre, polis siyasi kısım memurları tarafından şehrimizde mahut Hoybon Cemiyetine mensup birisi yakalanmıştır. Vatan aleyhinde tahrikât yapan bu cemiyetin merkezi Haleptedir. Ve daha bazı yerlerde de şubeleri vardır. Birtakım müfsit kimselerden ibaret olan bu hain teşekkülün derme çatma mensupları karışık maceralar peşinde dolaşmaktadırlar. Polis tarafından yakalanan adamın ismi Ariftir ve kendisi

Erzincanlıdır. Arifin üzerinden Hoybon Cemiyetinin Amerikada bulunan şubesine ait vesikalarla beraber mühim miktarda para da çıkmıştır. Bu hain teşekküle mensubiyeti söylenen bu adamın buraya ne maksatla geldiği tahkik edilmektedir. Arifin isticvabına beşinci müstantik memur edilmiştir.

Diğer taraftan öğrendiğimize göre Arifin üzerinde Hoybon Cemiyetinin Amerika şubesine beş yüz lira verdiğine dair bir de makbuz bulunmuştur.

Galatasaray Fenerbahçe Çarpışıyor

Yunanistan şampiyonu Enosis takımının şehrimize gelerek bu cuma günü Galatasaray-Fenerbahçe muhtelitle ilk müsabakasını yapması mukarrerdi. Hatta bu müsabakaya ait mukaveleler de teati edilmiştir.

Fakat Yunan takımı tarafından ileri sürülen bazı şartların ifası mümkün olamayacağı anlaşıldığı için Enosisin şehrimize gelmesi gayri muayyen bir zaman için teahhür etmiştir.

Bunun üzerine Fenerbahçe klübü Galatasaraya müracaat ederek bu cuma günü için iki takımın birbirleriyle karşılaşmasını teklif etmiştir.

Galatasaray klübü bu teklifi kabul ettiği için cuma günü ezeli rekabete bize heyecanlı bir maç seyretmek fırsatını vermiş olacaktır. müsabaka Kadıköyünde Fenerbahçe stadında yapılacaktır.

On beş gün sonra da bu maçın revanşı icra edilecektir. Bu maçtan evvel stadın küşat resmi yapılacak, ayrıca büyük atletizm müsabakaları icra edilecektir.

Piyango

Tayyare Piyangosunun (4)üncü geçidesi bugün öğleden sonra icra edilecektir.

Fransanın Yeni C. Reisi

M. Löbrön İntihap Edildi, M. Tardiyö De Kabinenin İstifasını Verdi

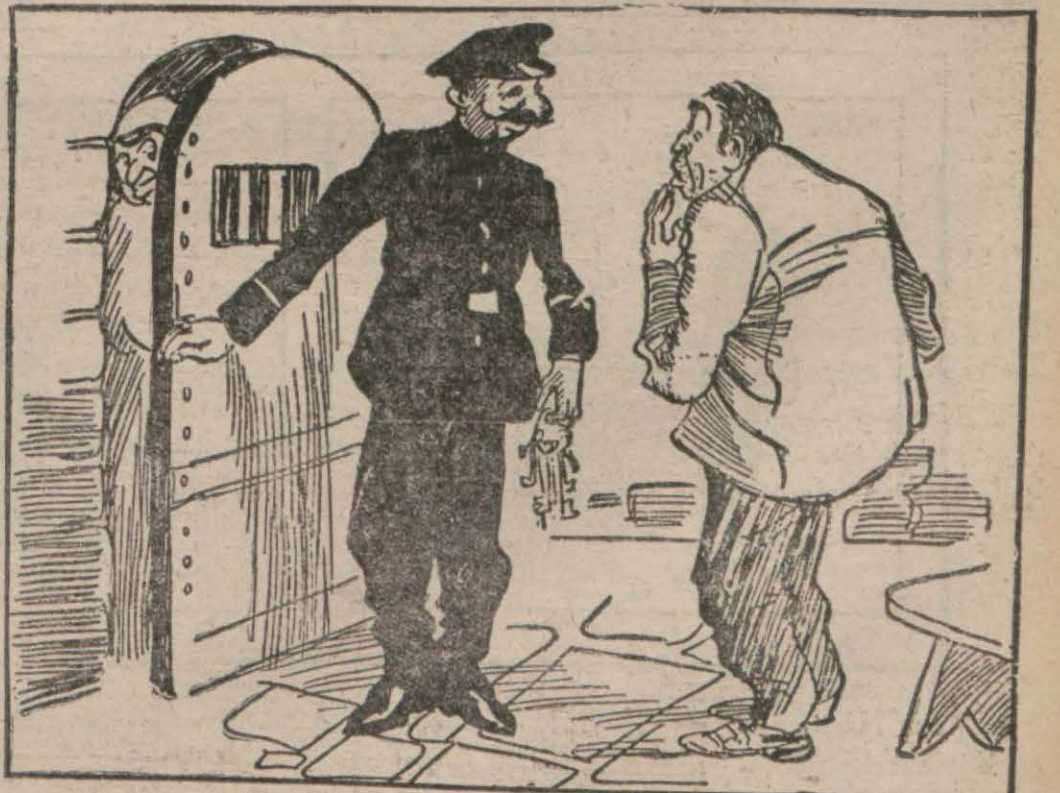
Versay 10 — Yeni Fransız Reiscümhurluğuna M. Alber Löbrön intihap edilmiştir. İntihabata iştirak edenlerin adedi 932 dir. M. Löbrön 639 rey almıştır. Sosyalist fırkası umumî kâtibi M. Pol For 114 rey almıştır. Mecliste bulunan 11 Komünist te reylerini M. Kaşene vermişlerdir.

(Devamı 11 inci sayfada)

Yeni Fransız Cümhur Reisi M. Alber Löbrön

Hapisten Çıkarken

Gardiyan — Haydi bakalım. Müddetin doldu. Artık çıkıy sun. Karın dışarda bekliyor.

Mahkûm — Eyvaaaah... Bu akımda vaktü istel.

50 SENE

EVVEL

BİZİ İDARE EDENLER.

YARIN BAŞLIYOR

Halkın Sesi

İhracat İşlerinde Anlaşmalar

Tütün ihracatında fena rekabetleri ortadan kaldırmak maksadile, tütün ihracat memleketleri olan Türkiye, Yunanistan ve Bulgaristan arasında bir anlaşma meselesinin müzakere edileceğini yazmıştık. Bu hususta temas ettiğimiz kimselerin fikirlerini dercediyoruz:

Fuat B. (Kahve Çubuklu caddesi 5)

— Türkiye dünyanın en nefis tütününü yetiştirir ve şark tütününü namile Eski ve Yeni dünyada şöreti vardır.

Bulgaristan ve Yunanistan da az çok tütün ihraç eden memleketlerdendir. Hariç piyasada bizimle rekabet ediyorlar. Onun için tütünlerimiz yok pahasına satılıyor. Bazen de elimizde kalıyor Türkiye ile beraber bu iki devletin bir tütün ihracat tröstü yapması teklifini pek aykırı bulmuyorum. Maamafih bu fikir mütehassıslarımız tarafından tetkik edilmelidir.

Necip Bey (Nuruosmaniye meşhure sokak 23)

— Yunan hükümeti, biz de dahil olduğumuz halde Bulgaristanı beraber bir tütün tröstü yapılmasına şiddetle taraftar olmuş. Avrupada şark tütününü denince evvelâ hatıra Türkiye gelir. Ben bu hususta birdenbire bir fikir söylenmesine taraftar değilim. Bizim ve onların tütün istihsalimizin miktarı nedir? Hariç piyasalarına onlar ve biz ne kadar tütün satıyoruz? Ve bir tröst yapınca bizim bu tröste iştirakimizin nisbeti ne olacaktır? Bunlar adamakıllı tetkik edilmelidir?

Sadık Bey - Üçler mahallesi 7 -

— Tütün meselesi pek mühimdir. Bu sene okkası ispanaktan daha ucuza düştüğü için tütünlerine ateş vererek yakanlar bile oldu. Halbuki geçen sene Yunanistan ve Bulgaristan bize nispetle daha fazla tütün satmış deniyordu. Bugün Atinadan gelen haberler Yunanlıların da tütün endişesine düştüğünü gösteriyor. Tröst teklifi bir defa tetkik edilmelidir. Belki istifade edilecek cihetleri vardır.

Naci Bey (Kumkapı Nişanca 78)

— Ben tütünden hiç anlamam. Gazete de az okurum. Bunlar büyük hesapçıların işleridir. Şimdi ne söylesem yalan söylemiş olurum. Bilmeden bir şey söylemek doğru değildir.

DANILI HABERLER

Mahalleler Muhtarsız Kaldı

Birkaç Mahallenin İhtiyar Heyetleri Hep Birden İstifa Etiler

Eminönü kaymakamlığı, bekçilerin tayinleri ve alacakları ücretler hakkında hazırladığı talimatnameyi bütün mahalle muhtarlarına tamim etmişti. Bu talimatname ahkâmına nazaran, mahallelerdeki bekçi aylıklarını mahalle muhtarları tahsil edecekler ve bu vazifelerine mukabil kendilerine 20 lira tahsil ücreti verilecek, mütebaki para da bekçiler arasında taksim edilecektir.

Çok mahalleler bu yeni talimatname ahkâmına

itiraz etmişlerdir. Muhtarların ekserisi memur ve iş gücü sahibi bulduklarından, gündüzleri bekçi parası toplayamayacaklarını ileri sürmüşlerdir. Bu ihtilâf halledilemediği için Eminsinan, Binbir direk, Sultanahmet ve Kumkapı mahalle ihtiyar heyetleri ve bunların yedek âzaları müştereken istifa etmişlerdir. Bu yüzden birçok mahalleler muhtarsız ve heyeti ihtiyariyesiz bir vaziyette kalmıştır. Bir kısım halk vilâyete müracaat ederek vaziyeti bildirmişlerdir.

Dayak Meselesi

Tahkikat Neticesinde İddia Tahakkuk Etmedi

Bundan birkaç gün evvel Beyoğlu Birinci mektep muallimlerinden Fevzi Beyin mektep talebesinden Ahmet Fikret Ef. ye dayak attığı şeklinde Maarif İdaresine bir ihbar yapıldığını yazmıştık.

Maarif Müdüriyeti, meselenin tahkikine ilk Tedrisat Müfettişlerinden Tefvik Beyi memur etmiştir. Tefvik Bey tahkikatını bitirmiş ve raporunu Maarif İdaresine vermiştir.

Öğrendiğimize göre ihbar olduğu şekilde bir dayak iddiası tahakkuk etmemiştir. Diğer taraftan muallim Fevzi Beyden aldığımız malûmata göre, kendisi talebeye tokat ve dayak atmamıştır.

Hâdisede ismi geçen talebenin nizama uygun olmanın fena bir hareketini gören Fevzi B. usul dairesinde kendisini sükûnete davet etmiş ve bu yüzden ortaya bir dayak iddiası çıkmıştır.

Diyamandı Ef. Beraet Etti

Limon kaçakçılığı ile maznun olarak ihtisas mahkemesinde muhakemesi yapılan Diyamandı Ef. dün beraet etmiştir. Öğrendiğimize göre gümrük idaresi kararı temyiz edecektir.

Yeni Amerika Sefiri

Amerikanın yeni Ankara sefirliğine tayin olunan Mister Şel yarın öğle trenile şehrimize gelecektir.

Kahve

İhtikârî Maznunları

Dün Sultanahmet Birinci Sulh Ceza Mahkemesinde kahve ihtikârî davasına devam edilmiştir.

Maznun mevkiinde İstranikilyos, İskinazi ve Yorgi Teodoridis Efendilerle vekilleri bulunuyordu. Maznunların hariçten getirdikleri ve buradan aldıkları kahvelerin miktarı ile alış ve satış fiyatları sorulmuş ve tesbit edilmiştir.

Edoridis Efendi (250) çuval kahveyi Brezilyadan getirdiğini ve bunların okkasını 94 ile 98 kuruşa mal ettiğini söylemiştir. Mahkeme bunların hariçten getirdikleri kahveler için verilen paranın tesbit edilmediğini ve kahve fiyatının kontenjandan sonra arzettiği temevvüçleri ticaret odasından sormak üzere davayı 15 mayıs pazartesi gününe talik etmiştir.

Sarhoş Bir Kadın

Galatada Arkadi sokağında oturan Samiye isminde bir kadın son derece sarhoş bir halde köftecî Alinin dükkânına taarruz ederek camları kırmış ve yakalanmıştır.

Çocuğunu Birakırken

Zeynep isminde bir kadın Sultanselimde kapıdibiinde Soğuktulumba caddesinde boş bir arsaya yeni doğmuş çocuğunu terkederken mahalle bekçisi Demir ağa tarafından yakalanmıştır.

Tütün Satışı

Takas Mukaveleleri Faydalı Olacaktır

Hariç Ticaret Ofisine gelen malûmata göre, son günlerde İzmirde iki milyon kilo kadar tütün satılmıştır. Fakat fiatlar o kadar cazip değildir. Mısır namına Türkiyeden tütün al n bir Amerikalı firma mübayaatına devam etmektedir.

Yapılan ve yapılacak takas mukavelelerinde tütünlerimizin sürümü nazarı dikkate alınacaktır. Estonya ve Macaristan daha ziyade Türkiyeden tütün almayı düşünmektedirler.

Belediye Hâkimi

Adliye Vekâleti yalnız belediye cezalarına bakacak olan sulh hâkimini tayin etmiş ve Müddeiumumilîge bildirmiştir. Bu hâkimliğe Beşiktaş Sulh Hukuk Hâkimlerinden Münir B. tayin edilmiştir.

Matra Fabrikası

Türk sermayedarlarından bazıları İtalyanlarla anlaşarak Türkiyede büyük bir matra ve nikel malzeme fabrikası açmaya teşebbüs etmişlerdir.

Pirinç İhtikârî Var mı?

Ticaret Müdüriyeti, hariçten gelen pirinçler üzerinde spekülasyon yapıp yapılmadığını tetkike karar vermiştir.

Afyon Yükseliyor

Afyon fiatleri yükselmektedir. İzmir ve İstanbuldan 13,10 liraya kadar Japonya ya (200); diğer memleketlere de (400) sandık afyon gönderilmiştir.

Günün Tarihi

Kaymakamlar Arasında Tebeddüller

Bergama Kaymakamlığına Urla Kaymakamı Aziz, Urla'ya İçel Kaymakamı Nihat, İncesuya Pazarcık Kaymakamı Sami, Kandreye Ereğli Halit, Ereğliye Kandre Kaymakamı Cemil, Uşaga Zare Kaymakamı Asım, Gülnara Tavas Kaymakamı Mehmet Emin Beyler tayin edilmiştir.

Gazi Hz. İerinin Hediyeleteri

Nis yarışlarında muvaffakiyet göstererek mükâfat kazanan genç süvari zabıtlarımızdan mülâzım Saim Beye Gazi Hz. tarafından (Çankaya) tayi hediye edilmiştir.

Mühassısın Raporu

Pr. M. Malche tanzim etmekte olduğu ıslahat raporunu ikmal etmek üzere. Profesör ağlebi ihtimal mayıs yirmisinde Ankaraya giderek raporunu Vekâlete takdim edecektir.

Fırka Grupunda Müzakereler

Ankara, 10 — Halk Fırkası grup heyeti dün toplanarak hayat pahalılığı, kontenjan tatbikatı, sanayi siyaseti mesaili ve bunlara mütâallik mevzular üzerinde geç vakte kadar müzakerede bulunmuş ve gelecek hafta içtimanda müzakereye devam kararını vermiştir.

Ticaret Odaları

Kongre Haziranın İlk Haftasında Toplanacak

İstanbul Ticaret Müdüriyetine merbut Ticaret odalarının muntaka kongresi haziranın ilk haftasında şehrimizde toplanacaktır. Kongrede odaların temennileri görüşüldükten sonra, Ticaret Odaları nizamnamesindeki ceza hükümlerinin tadil edilerek hafifletilmesi ve Ticaret Odalarının müspet bir şekilde çalışabilmeleri sebepleri araştırılacaktır.

Rasim Ali B. Meselesi

Darülfünun divanı dün Emin Muammer Raşit Beyin riyasetinde içtima ederek Rasim Ali B. meselesinin tetkikine devam etmiştir. Öğrendiğimize göre Tıp Fakültesi eski kararında ısrar ettiğinden mesele uzamaktadır.

Kıralıçalar Gittiler

Birkaç gündenberi şehrimizde bulunan Romanya ve Yugoslavya Kıralıçaları Hz. dünkü ekspresle şehrimizden ayrılmışlar, istasyonda merasimle teşyi edilmişlerdir. Kıralıçalar Hz. İstanbuldan memnun ve mütehassıs ayrıldıklarını söylemişlerdir.

Son Postanın Resimli Hikâyesi:

Pazar Ola Hasan Bey Ve Ucuzluk

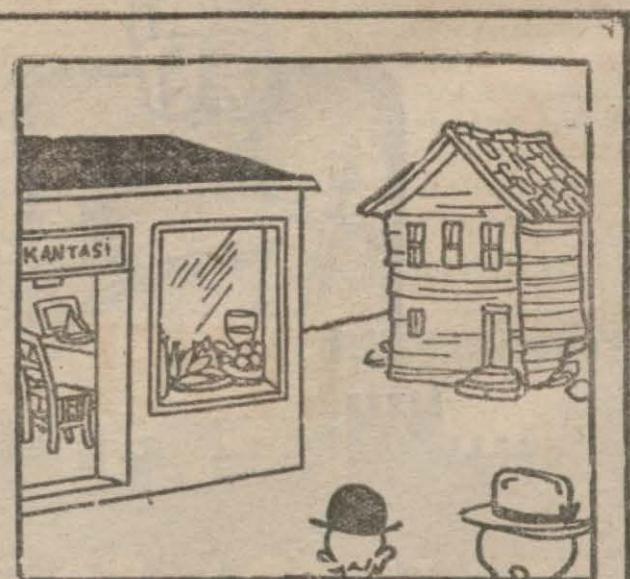
1: Hasan B. — Hayrola komşu... Böyle erkenden...

2: — Mahkemede bir işin mi var?

3: — Yoksa şöyle kırlarda bir gezinti mi yapacaksınız?

4: — Komşu — Hayır Hasan Bey. Şöyle ucuz tarafından bir ev, bir de ucuz lokanta aramaya çıktım. Hasan B. — Yaya kaldın öyleyse... O ucuzluğu Belediye Reisi de arıyor ama, bir türlü bulamıyor.

Sovyet rejimi, işlenen bir cürmü, ya bir kaza, veyahut bir tesadüfün aksi neticesi gibi telâkki eder. Onun nazarında nefsi islah olunamayacak hiçbir kimse yoktur ve her fert, cemiyet hesabına kazanılmak için behemehal uğraşarak faydalı bir unsur haline getirilebilir.

Bu noktai nazardan Moskova'ya 30 - 40 kilometre mesafede, etrafı ağaçlık ve yeşil bir sahanın ortasında bir ıslahhane vücudunda getirmişler. Bir nevi koloni tesis etmişler ve bir komün kurmuşlar. Bu komünün hükümet tarafından tayin olunmuş bir müdürü vardır ve salâhiyeti sırf idari hususata munhasırdır.

Fakat asıl ıslahhaneyi bizzat komünün azaları idare ederler. Adetleri iki bindir.

Bir taraftan salâhlarına çalışılmak, diğer taraftan da boş durulmamaları için bu kolonide üç atelye tesis edilmiştir:

1 — Tenis atelyesi,

2 — Kundura atelyesi,

3 — Buz üzerinde kaymağa mahsus demir ve alüminyum paten atelyesi.

Kundura imalâthesinin günlük istihsalı 3000 çift ayakkabıdır ve munhasıran spor ayakkabısı yapar, Dinamo isimli spor eşyası satan kooperatifte satılır.

Tenis imalâtı da, bu san'atin çok ince bir iş olmasına rağmen mühim bir yekûn tutuyor.

Buz üzerinde kaymak için yapılan kızakların adedi ayda 60 bindir.

Koloninin başlıca atelye şef muavini bir idam mahkûmudur. Cezası, bilâhare 20 seneye indirilmiş, sonra kendisinde salâh eseri görülmüş ve talebi üzerine buraya sevk edilmiştir. O gün, bugün, mütemadi surette çalışarak atelye müdür muavinliğine kadar yükselmiştir.

Bu koloniye kabul edilmek için behemehal üç defadan aşağı olmamak üzere hırsızlık yapmak veya herhangi bir cürüm işlemek lâzımdır. Böyle bir mücrim hapis hane edilecek hal ve tavır gösterir ve koloniye sevk edilmek arzu ederse koloni azasının muvafakat etmesi şartı ile oraya gönderilebilir.

Koloni azası, serbesttir. Bu adam, göstereceği meyil ve liyakate göre, yukarı nevilerini saydığım tenis, kundura veya paten imalâthanelerinden birine ithal edilir. Yahut ta bunların idare teşkilâtında veya mutfak işlerinde kullanılır.

Bu koloni bir ıslahhane olmakla beraber azasına, ilk defa intisap ettiği zaman ayda 35 ruble verir. Fakat onun yaşamasına lâzım olan masraf 46 rubledir. Arada her ay hâsil olan 11 rubleyi bu adam koloniye borçlanır. Bu hal böylece on ay kadar devam eder. O zaman alacağı yevmiyele, onu bir ay kolonide borçsuz yaşatabileceği gibi eski borçlarından bir miktarını da ödemesine yardım edilecek bir dereceye varmıştır.

(Devamı 8 inci sayfada)

1 — Hayatta hepimizin ayağı zaman zaman sürçer, sendeler ve sarsılır.

2 — Hele buhran zamanlarında bu sürçme ve sarsılma daha çok olur. Hayat hergün alıştığımız gerkilden çıkmıştır. Yeni şeraite uymayınca muvazenemizi kaybeder düşeriz.

3 — Ayakları sürçmiyen, muvazene'lerini kaybetmiyenler, yalnız soğuk kanlılıklarını muhafaza edenler, yoldan çıkmıyanlardır.

SON TELGRAF HABERLERİ

İzmir Rihtımında Rüşvet İçin Mukavele Bile Yapılmış! Firarî Komiser Bir Yiğın Para Almış!

İzmir 11 (Hususi) — Rihtım şirketi suiistimali muhakemesine dün de devam edildi. İlk isticvap olunan şirketin eski umumi kâtibi M. Arman şunları söyledi:

— 1925 senesinde komiser Emin Beyle M. Gifre arasında bir itilâfname aktolunmuştu. Emin B. şirketin bütün işlerinde ve hükümetle olan muamelelerinde daima yardım edeceğini teahhüt etmişti. Buna mukabil de 50,000 liraya mutabık kalmışlardı.

Bu paranın 40,000 lirası verildi. Sonraları M. Gifre rahatsızlandığı için Emin Bey mütebaki parayı almamıştı. Almak için de şirketin hükümet tarafından mübayaâ edileceğinden bahisle teh-

ditte bulunmuştu. Bu paradan başka ayrıca kendisine ayda 250 lira tahsis ettirmişti.

Pariste her sene toplanan heyeti umumiye içtimalarına gitmediği halde, hakkı huzur olarak binlerce lira alıyordu. M. Gad Franco'ya masariften maada ücret olarak 3000 lira verilmiştir. İhtiyat akçesi faizleri resmi deftere kaydedilmiyordu.

Öğleden sonraki celsede M. Arman Marsilyada bir yazıhane olmadığını, defterde görülen bu kaydı Emin Beyin aldığı paraların işareti olduğunu söyledi.

Sonra M. Glazar Gifre'nin Gad Franco Efendiden (600)

İngiliz lirası istediğine dair bir telgraf okundu. Maznun muhasebeci M. Pere, Gad Franko Efendi ile M. Gifrenin birbirlerinden daima para alıp verdiklerini söyledi. Başka bir telgrafta "Evvelce muvafakat edilen avansların Erneste ve dostlarına verilecek paranın vadesi gelmiştir." deniliyordu. Bunun üzerine M. Arman şunları söyledi:

— Gifre bu telgrafı bana dikte ettirdi. Manası şudur: M. Gifre M. Frankoya avans para verirdi. Bu paraları M. Frankodan almak için Erneste para verileceğini ileri sürüyordu. Vakit geciktikinden muhakeme 24 Mayıs'a talik edildi.

Türkiyenin Millî Politika Cephelerini Terketmesi Mevzubahs Değildir

Dün Başvekil paçanın refakatinde Rusyadan dönen Siirt mebusu Mahmut Bey şayanı dikkat bir makale neşretmiştir. "Bolşevik mi olalım Faşist mi?", Serlevhasını taşıyan bu makalede Mahmut Bey, Rusya intibalarına ait birçok tahliller yaptıktan sonra diyor ki:

"Şu anlaşılmalı ki, Rusyada muvaffak olmuş metot ve teknikten istifadeye kalkışmak, Bolşevizmi kabul etmek değildir.

Program, teknik, ihtisas ve metodik çalışma; her rejim için lâzımdır. Aynı çalışma metotlarının; Bolşevik idaresinde de, Faşist idaresinde de tatbiki mümkündür. Türkiyenin millî politika cephesini terketmesi mevzuu bahs-olamaz. Esasen böyle bir zaruret yoktur.

Yalnız şunu ilâve etmeliyim ki, Rusyada başarılı eserlerin, vücutta getirilmiş müesseselerin muvaffakiyet sırrı mutlaka rejimin mahiyetinde değildir.

Muvaffakiyetin ruhu program, metod, teknik ve disiplindedir. Bunlar Moskovada olduğu gibi Romada da görmek mümkündür. Onun için yazılarımda meselâ Faşist Romanın muvaffak bir eserini beyenir, Bolşevik Moskovanın pratik bir metodunun kabulünü tavsiye edersem Faşistlik veya komünistlik damgası yapıştırmamışlar...."

Fransada Kabine Buhranı Dünden İtibaren Kendini Göstermiş Bulunuyor

Paris, 11 (A. A.) — M. Tardiyö, kabinenin istifasını yeni Cümhur Reisi M. Löbrüne tevdi etmiştir. Yeni Reiscümhur Parise avdetini müteakip M. Dumerin naşı önünde eğilmiştir.

Paris, 11 (A. A.) — Yeni Fransız Reiscümhuru M. Alber Löbrön 29 ağustos 1871 tarihinde yukarı Mört Mozelde Preside doğmuştur.

Bir çiftçi ailesinin oğlu olup Politeknik mektebinden birincilikle çıkmış ve maden mühendisi olmuştur.

İlk defa 1900 senesinde meb'us intihap edilmiş, birçok defalar nazur olmuş ve 1920 se-

nesinde âyan Azalığına ve geçen sene haziranda da Âyan Reisliğine intihap olunmuştur.

Paris, 11 (A. A.) — Yeni kabine teşkil edilinceye kadar sabık kabine işlerin hüsnü cereyanını temin eyliyecektir.

Berlin 11 (A. A.) — Mareşal Hindenburg, M. Dumerin cena-

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Bu sabahki gazeteler yazıyor: "Alemdar caddesindeki evinde bir eğlence esnasında Şükrü çavuşu öldürmekle maznun eski arabacılar kâhyası çolak Hayri Efendi ile manav Sabrinin muhakemelerine dün Ağırceza Mahkemesinde devam edilmiştir.

Dünkü celsede Hayri Efendinin evvelce bir katil meselesinden 15 sene hapse mahkûm olduğu, fakat bu cezasının henedense infaz edilmediği anlaşılacak. İddia makamı bu cihetin tetkikini talep etmiştir."

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Açlıktan bayıan adama bir dilim ekmeğe taze can getirir, onu diriltir. Bir dakika evvel ölüm sar'ası geçiren o zavallı fani, bir dilim ekmeğe hayatiyetini, mukaddes su gibi son cür'asına kadar içmiştir. Emniyetle gerilir, atılır, koşar, didirir ve yeni bir açlık hamlesine kadar umumî hayattan hissesini alır.

Açlıktan mecalsiz yere serilen zavallıyı, gırtlığının son boğumuna kadar buğday yığına gömünüz. Hiç şüphe etmeyiniz ki bu adam boğulacak ve müthiş bir bolluk içinde göçüp gidecektir. Böylesinin, altın kasası içinde ölen milyonerden farkını bulamazsınız. İki de eceli kaza kurbanıdır.

Dünyanın bugünkü manzarasını şu küçük misal ile ölçemez miyiz?

Diyoruz ve herkes aynı tempo ile diyor ki; ihtiyar dünyaya bugün bolluk felâketinin ağır sillesini yemiştir. Satamıyorsunuz. Tabii alamıyorsunuz da... Herkesin malı elinde ve eli böğüründedir. Yalnız ezeli filozofu parmağını, asırların nasırladığı şakağına dayamış, düşünüyor:

"Kurtarmak için hangi tarafa yapışayım?..."

Ve o, bu müşkül sualin cevabını buluncuya kadar, korkarım ki, ihtiyar dünyanın bolluğa gömülmedik tarafı kalmıyacak!..

Rusya Tekzip Ediyor

Moskova 9 (A. A.) — Reiscümhur M. Dumerin katili Gorgulofun 1927 senesinde Sovyet Rusyada ikamet etmiş olduğuna dair bazı ecnebi gazetelerinin neşriyatı tamamen musannadır.

Gorgulofun mezkûr tarihte Sovyet Rusyada bulunamayacağı Çek matbuatınının ve Ajansının tebligatı ile de sabittir.

Gümrükte

Bir Memura Daha İşten El Çektirildi

Dün Gümrük İdaresi bir rüşvet meselesinden dolayı muayene memurlarından Âdil Efendiye işten el çektirmiştir. Bu ay zarfında kaçakçılık veya rüşvet meselesinden işten el çektirilen muayene memurlarının adedi dörde çıkmıştır.

Damızlık Hayvanlar

İzmir, 10 (A. A.) — Vilâyet, sığır hayvanatı için Balya ve Karacabeyden damızlık boğa mübayaatına başlamıştır.

ze merasiminin yapılacağı gün riyaseti cümhur binasile hariçye nezareti ve Rayhiştâg Meclisi binaları üzerindeki Alman bayraklarının yarıya indirilmesi için emir vermiştir.

Garip Bir Teşebbüs

Lizbon, 11 (A. A.) — Avusturyalı münzevi denizci Aelm saat 19,08 de 6 metre boyunda kauçuktan mamul bir kayıkla Atlas denizini geçmek üzere hareket etmiştir.

Kütahyada Ölü Yaşayan Bir San'at

Yeni demiryolunun küşat resmi esnasında birçok tetkiklere vesile bulmuştum. Bunlardan sırası geldikçe bahsetmek vazifesini onutmuş değilim. Kütahyada geçirdiğim saatler esnasında iki san'atin tetkikine fırsat buldum. Birisi çini, diğeri kiremittir. Kütahyayı ziyaret bize şu hakikatı öğretti ki çinicilik son dakikalarını ve Marsilya cinsinden kiremit ilk dakikalarını yaşamaktadır. Kütahya denilince akla evvelâ çini ve çinicilik gelir. Fakat yalnız Kütahyanın değil, Kütahya dolayısıyla bütün memleketin şöhreti olan çinicilik san'ati bugün ölüyor.

Çok acıdır. Bu san'ata merhamet edelim, sadaka verelim, demiyorum. Fakat mümasili eşyayı Avrupadan getirip kullanmayalım.

Son dakikalarında karşısına geçip eza ve cefa etmiyelim. Yardımlar vardır ki san'atkarları tenbel yapar ve şahsi teşebbüs kabiliyetlerini izale eder. Öyle yardımlarda vardır ki müteakib ihtiyaçları yerli malından temin etmekte san'atkarları yaşatır.

Kütahya toprağı çini imâlîne kabiliyetli olduğu için bu san'at burada doğmuştur. Eskiden Avrupadan getirmek pek güç ve âdeta mümkün olmadığı için yerli malına rağbet edilmiş ve çinicilik inkişaf etmişti. Şimdi Avrupadan getirmek Kütahyadan getirtmekten kolay oldu.

Mallarını müşteriye arz etmekte maharet gösterememek bir kusurdur. Belki de bizimkiler bu kusurun cezasını çekiyorlar.

Vaktile Kütahyada iki çini imâlâhanesi vardı. Şimdi bir tane kaldı. 14 sene evvel Kütahyaya gittiğim zaman, şenkenar mahallelerinden birinde bu imâlâhaneyi ziyaret etmiştim.

Bugünkü imâlâthane, şehrin Çarşısı içinde birkaç ahşap evin biribirinden geçilmesinden husule gelmiştir. Yer altında toprak hamuru yapılıyor. Bin derecelik fırında çini pişiriliyor, ayakla işleyen tornalar toprak hamura şekil veriyor, basit tahta sıra ve masalarda bulunan 8 yaşında kız çocuklar resim yapıyor ve nihayet alçak tavanlı tahta döşemeli basık dükkân mamulâtı satıyor.

Çini fabrikası sahibi Mehmet Bey bütün rağbetsizliğe rağmen san'ati ayakta tutuluyor. 20-30 kişiden ibaret olan işçi kafilesini çalıştırıyor ve Türkiyedeki çiniciliğin alemdarı oluyor.

Bu meşhur ve yegâne çini imâlâhanesinden çıkıyordu; Mehmet Bey emeli ve fakat kat'i bir sesle şunları söyledi:

— "Çalıştık ve çalışıyoruz. Bir tanesi kapandı. Bizi şimdilik ayakta tutan Devlet demir yollarıdır. Eğer oda istasyonlarına Çini yazıdan isimler yazmasaydı bugün bizde yaşayamayacaktık. Ziraat Bankası burada karşımızda yeni bir bina yaptı, çinilerini Avrupadan getirtti. Müskirat İhbarına likör sürahilerini beğendirmek için bin lira sarfettik. Beğendirdik. Fakat daha sipariş almadık. Birçok şişeler Mecidiye köyündeki likör fabrikasında duruyor. Peki biz nasıl yaşayalım?,"

Ziraat Bankasının uzaktan niçin çini getirttiğinin sebebini bilmem. Fakat Türkiye likörlerinin piyasaya çıkarılması esnasında İsperto ve İspirtolu İçkiler Müdürü Asım Beyle görüşüyordum; bir gün öğleden sonra saat üç olmasına rağmen önündeki evvel masasından kalktı ve dolabın üzerinde duran Kütahya çini fabrikasının yeşil ve sarıya boyanmış parlak toprak sürahilerini eline alarak:

İzmir Sporcuları Gücendi İstanbul - İzmir Maçında Seyircilerin Hareketini Teessüfle Karşılıyorlar

İzmir, (Hususi) — İzmir muhtelitinin İstanbulda bire karşı üçle mağlûp oluşu burada İstanbul takımının kuvveti aleyhine hayret uyandırdı. En kuvvetli dört müdafî oyuncusundan mahrum olarak İstanbul muhtelitinin karşısında yer alan bu takımın, bütün dedikodulara rağmen daha iyi bir netice alması bekleniyordu.

İzmir - İstanbul maçının birinci haftaymdeki cereyan tarzı bunu ispata kâfidir. İzmir muhtelîti yabancı bir sahada, noksan bir kadro ile oynadığı halde muvaffak olmuş sayılabilir.

Buna mukabil; müteaddit defalar beynelmilel olmuş İstanbul oyuncularının fazla bir muvaffakiyet gösteremediği anlaşılmaktadır.

Muhtelit takım kaptanı Fehmi Bey İstanbulda iken İzmir matbuatına şu maalde bir telgraf çekmiştir:

— "İzmir - İstanbul muhtelitleri maçı, 6000 seyirci huzurunda yapıldı.

Birinci devrede İzmir muhtelîti hâkim oynamıştır. Bu devrede gol yapılmayarak beraberlikle bitmiştir. İkinci devrede, 15inci dakikada ilk golü attık. 20inci dakikaya kadar hâkim oynadık Stadyomu dolduran seyirciler bunu hazmedemediler. Ve bizi yabancı memleket evladı gibi yuhalarla ve oyuncularımız

Türkiye yüksek atlama rekorunu kıran Cihat Bey antrenörle beraber

üzerine taş, demir parçaları atarak anbaile ettiler. İstanbul muhtelitinden Fikret Bey kalecimize ve bir müdafîimize kasten tekme attı. Seyirciler bu çirkin hareketi takbih edecekleri yerde alkışladılar.

İzmir gazetelerinde intişar eden bu telgraf haberi şehrimiz efkârı umumiyesinde büyük bir tesir ve İstanbul sporcularına karşı

bir iğbirar uyandırdı.

* İzmirin Altınordu klübüne mensup Cihat Bey Türkiye yüksek atlama rekorunu büyük bir farkla kırma muvaffak olmuştur.

Cihat Bey, iki haftadanberi atletizm antrenörü Her Abrahamın nezareti altında Kolej pistinde antrenömanlarına devam etmekte idi.

Cuma günü binlerce seyirci huzurunda yapılan atletizm müsabakaları esnasında herkes yüksek atlamayı bekliyordu.

Cihat, 1,65 den atlamaya başladı. 1,70 atladığı zaman karşısında hiçbir rakip kalmamıştı. Bundan sonra bir 1,75 muvaffakiyetle athyan Cihat, antrenör tarafından büyük bir imtihana tâbi tutuldu. Her Abrahamın çitanın 1,80 değil; 1,85 üzerine konmasını söyledi. Cihat, iki defa üstüste çitayı devirdi. Beynelmilel nizamname mucibince Cihat bir üçüncü defa athyacaktı. Bu defa Cihat büyük bir muvaffakiyetle çitanın bir, iki santim üzerinden geçerek yeni Türkiye rekorunu 1,85 üzerinden ihdas etti.

Bundan evvelki Türkiye rekoru, Balkan olimpiyadı esnasında 1,82 olarak Galatasaraylı Haydar Beye aitti. Cihat bu rekoru üç santim farkla kırmak suretille beynelmilel kıymeti haiz bir rekor ihdas etmiş oldu.

Eskişehirde Bir Hırsızlık Meydana Çıkarıldı

Eskişehir (Hususi) — Hoşnu-diye mahallesinde sakin şimendifer makinistlerinden Faik Efendinin evine gece yarısı hırsızlık bir ceket, iki adet halı cadesi çaldığı zabıtaya haber verilmiş ve yapılan taharriyat neticesinde sirkat failleri hakkında hiçbir iz ve emmare olmadığı halde başta Kısmi Adli Reisi Bey de olduğu halde zabıta memurlarımızın alâkası sayesinde failleri senelerdenberi boşa gezen ve hatta buranın kabadayısı tanılan kulaksız Hakkı namile maruf şahıs olduğu meydana çıkmıştır.

Ayrıca şimendifer fabrikasında müstahdem Arap Sait ve seftren Mustafanın da bu hâdisede alâkadar oldukları öğrenilmektedir. Çalınan eşyalar da Hakkının evinde çatı arasında saklanmış olduğu mahalden bulunmuştur.

Teselsül eden diğer sirkatlerin failleri bu şahıslar olduğu şüphesi de uyanmış ve bu noktalar üzerinde de tahkikata başlanmıştır.

Bahaettin

— "Likörün çıkarıldığı meyvalar nasıl ki Türkiye malı ise içine gireceği sürahilerini de öylece yerli malından yapmak istedik. İşte bu gördükleriniz birçok tecrübelerden sonra elde edilmiş neticelerdir. Bilhassa Kütahya çini fabrikasına ismarlanmıştır." Demişti.

Holil Lâtfi

Memlekette İlk Hanım Telgrafçı

Adana (Hususi) — Resmini gönderdiğim Telgraf Sevk Memuru Fahriye Hanım 928 senesinde Mersinde ilk hanım posta memuru olmuş, 930 da yine ilk kadın memur olarak Adanaya gelmiştir. Üç aydanberi telgrafçılığı öğrenerek Çukurovada ilk telgrafçı kadın memur olmak rekorunu elde etmiştir.

Fahriye Hanım ahiren telgrafçı olarak teşilli için Müdüriyeti Umumiye müraacaat eylemiştir.

İzmir İhtikâr Komisyonu
İzmir, 10 — (A. A.) — Vilâyet makamında toplanan ihtikâr tetkik komisyonu, kahve tüccarlarından 3 kişiye ait evrakı müddeiumumiliğe tevdi etmiştir.

Adanada

Kahve İhtikârından Şikâyetler

Adana (Hususi) — Şehrimizde bilhassa şeker ve kahve fiatlerinde istikrar görülmediği için vaziyet pek haklı olarak bir ihtikâr atfediliyordu.

Bu hususta kendisile görüştüğümüz Mıntaka İktisat Müdürü Saffa Bey ezcümle demiştir ki: "Mersin hinterlândına kahve kaleminden pek az kontenjan verildiği için kahve fiatinde bazı tereffül görülmetedir. Bunun sebebini hinterlândımızın merkezi olan Mersinde aramak lâzımgelir. Bundan bir ay evvel Mersinde kahve ihtikârından bahsedilmişti. O zaman yapmış olduğum tetkikat şu neticeyi vermiştir:

"Kahve Mersin piyasasında 135 - 140 kuruşa satılırken İstanbulda 160 kuruşa satılıyordu. Binaenaleyh gayet tabii olarak kahve Mersinden İstanbulla doğru akıya başlamış ve Mersin piyasasında kahve kalmamıştır.

"Memleketin iktisadiyatını korumak için hükümetin itihaz ettiği, mukarreratı istismar etmek maksadile bilâ sebep fiatlerin yükselmesine sebebiyet verenlere "ihtikârcı", nazarile bakılabilir. Binaenaleyh ihtikârın membaı Mersindir ve ihtikârın eli orada yakalanacaktır."

SALÂHATTİN

Sıklaşan Zلزeler

Tire, (Hususi) — Burada on beş gündenberi sık sık zلزeler oluyor. Hasarat yoktur

İş Görmüş Ve İş Görmemiş Eller

Tanıdıklarımın biri vardır. Her zaman " vapurda, tramvayda okuma. Etraftakileri seyret. Okumaktan fazla istifade edersin ", der. Ben de geçen gün öyle yaptım.

Karşımdaki sırada birkaç bey üç te hanım vardı.

Arkasında eyi kumaştan yapılmış gayet sade paltolar vardı. Saçlar düz. Şapkalar düz, yüzde parlaklığı giderecek kadar hafif bir pudra. Çoraplar ve ayakkabı iyi cinsten. Kısa topuklu ve süssüz.

Öteki Hanım.. Fenaca kumaştan gayet süslü dikilmiş bir palto.. En son moda, şapka.. Saçlar dalga dalga.. Gözler boyalı. Yüz boyalı. Dudaklar boyalı.. İpekli çorap. On santim topuk ve şatafatlı bir çift pabuç.

Gözlerim en sonra bu üç Hanımın ellerinde kaldı.. Birinin - tabii sondakinin - elleri hiç iş görmemiş, yıpranmamış kadın eli.. Hayatta yegâne vazifesi bir süs olmaksın ibaret kadın eli.. Manikürlü, pırıl pırıl, pembe pembe tırnaklar. Beceriksiz bir duruş..

Öteki eller.. Temiz.. İş görmüş.. Manikürsüz eller.. Onlara teslim ettiğimiz bir işin neticesinden emin olabilirsiniz.. Bu iki İngiliz kadınının elleriydi. Modada iki güzel kâşanenin sahibi iki İngiliz Mis veyahut Misislerinin elleri..

Ötekiler Kuşdilinde her türlü konfordan uzak bir evde oturan babasının aldığı altmış veya seksen lira ile geçinen annesinin nazla büyütüp süslediği, elini, büzülür diye sıcak sudan soğuk suya sokturmadığı, kışe oturtup kısmetini beklemediği küçük Hanımın elleri.. Düşündüm. Bu ellere ve yahut bu ellerin sahibine itimatla tevdi edilecek bir şey bulnuabilir mi acaba?

B. HALİM

Vanda 23 Nisan

Van (Hususi) — Yeşil Yurdumuzun her tarafında olduğu gibi Vanımız da 23 nisan bayramı parlak bir surette tesit edilmiştir.

Sabahleyin daha erkenden şehir baştanbaşa bayraklarla donanmış, her taraf sürur içinde çalkalanıyordu. Bütün mekteplerin, halkın ve askerlerimizin iştirakile yapılan geçit resmi çok güzel oldu.

Karanlıktan Şikâyet

Çankırı (Hususi) — Havalarda bugünlerde biraz iyileşti. Herkes gezecek, eğlenecek yer arıyor. Fakat şehrin gezilecek eğlenecek sahaları pek mahdut olduğundan tren postası olduğu günler istasyon gezintisine çkıyorlar. Tren haftada üç gün akşamları 7 de gelmektedir.

İstasyon çok kalabalık oluyor. Fakat koca meydanı aydınlatmak için iki tanecik ufak elektrik lâmbası konmuştur. Bu ışık çok az olduğu için halk karanlık içinde kahyor.

K. K.

İzmirde Yaz Saati

İzmir, 10 (A. A.) — Sıcakların birdenbire bastırması hasebile cumartesi gününden itibaren resmi devairde memurların mesai saatlerinin tebdilî vilâyetçe tekarrür etmiştir.

Siyaset Âlemi

Yeni Hükümet Nasıl Teşkil Edilecek

Paris 10 — İntihabat muca-
delesinde sol cenah fırkalarının
bilhassa Radikal sosyalistlerin
zaferinden sonra yeni hükü-
metin ne şekilde teşkil edi-
leceği etrafındaki tahminler
yürütülmektedir.

Radikal sosyalistlerin kazan-
malarını temin eden intihap
karteli, bir hükümet kombinezo-
nu vücuda getirmek için de devam
edecek midir? Yoksa, radikaller
merkeze müteveccib bir ekseri-
yeti temin eden bir temerküz mü
vücuda getirecektir?

Kabine teşkilinde iki hal su-
reti vardır: Bunlardan biri; mü-
tehit sosyalist, müstakil sosya-
list, cümhuriyetçi sosyalist, Ra-
dikal sosyalistlerden mürek-
kep bir sol cenah ekseriyeti
teşkil etmektedir. Diğeri de
müstakil sosyalist, cümhuriyetçi
sosyalist, radikal sosyalist, sol
cenah cümhuriyetçisi, halkçı de-
mokrat ve münferit cümhuriyet-
çilerden bir temerküz kabinesi
teşkilî suretidir. İkinci ihtimalin
tahakkuku daha kolay gibi gö-
rünmektedir.

Gazetelerin Mütaleası

Intransijon gazetesi merkez
ve sağ cenahın mağlubiye-
tini, ittihatısızğa hamletmek-
te, diğer taraftan bir sol cenah
kartelinin vücudunu mümkün
görmemektedir. Deba gazetesi,
hâdisatın yeni teşekkül edecek
kabineyi ihtiyat ve tedbir siyase-
tine sevkedeceğini, mali ve ha-
rici işlerin bir kartel siyaseti
takibine müsait olmadığını yaz-
maktadır.

Paris 10 — Eko dö Pari ga-
zetesi, kabine teşkilinde mü-
tehit sosyalistler kongresinin,
sosyalist meb'usların hükümete
iştirakine ait her türlü teklifi
reddedeceğini, fakat bunların Ra-
dikallere müzaheret edeceğini
yazmaktadır. M. Heriyo, bu mü-
zaheret hakkında pek şiddetli
hükümler yürütmüştür. Bir temer-
rüküz kabinesi teşkiline gelince,
önümüzdeki aylar içinde buna
pek ihtimal verilmemektedir.

Ekselsiyor gazetesi, M. Tar-
diyö ile sabık kabine erkânının,
ne olursa olsun yeni hükümete
asla müşkülât çıkarmayacaklarını
temin etmektedir.

HARİCİ TELGRAFLAR

Yeni Fransız Kabinesi Nasıl Teşkil Edilecek? - Uzak Şarkta Endişe Var!

Dumerin Hatırasını Taziz İçin..

Paris Esham Borsasında sui-
kaste kurban giden M. Dumerin
hatırasını taziz için bir dakika
sükût edilmiştir. Bir çan çalındığı
zaman bütün muameleler tatil
edilmiş ve borsacılar ikinci çan
çalmıncıya kadar şapkaları elle-
rinde sükût etmişlerdir.

Cenevre 10 — Cemiyet Akvam
Meclisi dünkü celsesini, M. Du-
mer ile M. Tomasın hatıralarının
tebciline tahsis etmiştir.

Berlin 10 — Rayştagn dünkü
celsesinde Meclis Reisi M. Du-
merin hatırasını taziz etmiştir.

Yunan Maliye Müsteşarı İstifa Etti

Atina 10 — Mihalakopulus
ile M. Zaimis arasında çıkan bir
ihtilâf üzerine, Maliye Müsteşarı
M. Zaimis istifaya davet edilmiş
ve hemen istifa etmiştir. Halefi
henüz malûm değildir.

Çin - Japon

İtilâfına Rağmen Endişe Var

Londra 10 — Nev Kronikl
gazetesine göre, Şanghai müta-
rekesinin imzası dolayısıyla acil
tehlikeler ortadan kalkmıştır.
Fakat diğer tehlikeler yakındır.
Japon askerlerinin Mançuriden
ayrılması üzerine burada anaşçı
çıkacağını ümit ederlerse asker-
lerini geri çekmeyeceklerdir.

Henüz imtiyazlı muntakaların
vaziyeti hakkında da bir karar
alınmamıştır. Çin kendi toprağın-
da intizamı temin edemezse diğer
devletlerin bu işi yapmaları za-
rurî görülmektedir. Binaenaleyh
yalnız bu devletlerle Çin arasın-
da değil, bu devletler arasında
da ihtilâf zühurundan endişe
edilmektedir.

Gazeteye göre bütün bu müş-
külâtı ancak Cemiyeti Akvam
kurtarabilecektir.

Fransız Reiscümhuru M. Dumere suikast yapan Gorgulof
Fransız zabıtasının etinde

M. Yung Amerika Liyondaki Heyelân Felâketi

Neuyork, 10 — M. Rosvelt
gelecek Şikago meclisinde lü-
zumlu olan sülûsan ekseriyeti
kazanamazsa, Yung plânını tan-
zim etmiş olan M. Ovan Yung
demokrat fırkası namına Cemahiri
Müttehide Riyaseticümhur inti-
habına namzet gösterilecektir.
Milleti, halihazırda inhibitattan
kurtaracak yegâne insanın Ovan
Yung olduğu söylenmektedir.

İki Tayyareci Evlendi

Londra 10 — Tayyareci Mo-
lison ile, son zamanlarda yaptığı
muvaffakiyetli hava seferi hâlâ
hatırlarda olan, kadın tayyareci
Anni Jonson nişanlanmışlardır.

Şiddetli Bir Fırtına Mahpusların Kaçmasına Yaradı

Kalkûta 10 — Bengalda
Mimcusing muntakasında şiddetli
bir fırtına olmuştur. Fırtına ha-
pishaneyi tahrip etmiş birçok
muhafızların ölümüne sebep ol-
muştur. Kargaşalıktan istifade
eden birçok mahpuslar kaçmıştır.
Nüfusça fazla zayıf bulunduğu
zannedilmektedir.

Feysal Kralın Nezdinde

Londra, 15 — Kral, Emir
Faysal Bukingana sarayında kabul
etmiştir.

Liyon 10 — Toprak kayması
felâketinde enkaz altında kalarak
ölenlerin adedi 32 dir. Enkaz al-
tından iniltirer işitilmektedir.

Mütehasıslar komisyonu yı-
kılmak tehlikesi arzeden toprak
yığınlarını topla bombardıman
etmeye karar vermiştir. 37 mil-
metrelik iki top yâr halindeki
toprak yığını 45 dakika bom-
bardıman etmiş ise de büyük bir
netice alınmamıştır. Bombardı-
man devam edecektir.

Sefareti Terketmeyen Muahhaslar

Londra, 10 — Japonyanın
Uzak Şarktaki siyasetini takip
etmek üzere Japon sefarethane-
sine giden işsizler birliğine men-
sup 6 muahhas sefarethaneyi
terketmek istememişler, polis
vasıtasıyla çıkarılmışlardır.

TAKVİM
I ÇARŞAMBA I

31 Gün - 11 - Mayıs - 932 Kasım 185					
Arabi			Rumi		
5 - Muharrem - 1350			28 - Nisan - 1349		
V. 1	Ezanı	V. 1	V. 1	Ezanı	V. 1
Güneş	9 32 4. 47	Akşama	12. — 19. 16		
Öğle	4. 55 12. 10	Yatsı	1. 48 21 03		
İkindi	8. 50 15. 6	İmsa'c	7. 30 2 45		

hemen gitmiyeydi? Zaten
konuşulacak bir şey de kalmamıştı.

— Saçma birşey oldu. Bu
sabah dudagımı bir arı soktu.
Yüzüm bunun için böyle şişkin.

— Bu da bizden uzun müddet
uzak yaşadığınıza bir delildir.
Arılar artık sizi tanımıyorlar.

Bir arı tarafından yüzünün
çirkinleştirilmesi kızın nazarında
ehemmiyetsiz bir mesele olmalıydı.
İyi amma, neden o, omuzunda-
ki altın topuzlu ve kırmızı renkli
şemsiyesini sallayarak, sanki ya-
pacak başka bir işi yokmuş gibi,
elân orada duruyordu.

Bununla beraber karşısındaki
mağrur küçük haamı o, vaktile
kolları arasında taşımamış mıydı?

— Evet, artık arıları tanı-
mıyorum. Halbuki eskiden onlar
benim dostlarımdı.

Genç kız bu sözlerdeki gizli
telmihi anlamıyarak, cevap ver-
medi. Oh! Bu sözlerde öyle derin

bir mana saklı idi ki!

— Bu taraflarda artık her
şey bana yabancı. Hatta orman
bile değişmiş, onu da o kadar
çok baltalamışlar ki.

Viktoryanın, bir an için, yüzü
değiştirdi.

— Şu halde buralarda artık
şiir yazamayacaksınız? Benim için
de bir tane yazsanız! Ah neler
söylüyorum, görüyorsunuz ya bu
işlerden ben ne kadar az haberi-
darım.

Delikanlı sessiz ve isyankâr
yere baktı. İşte kız onunla alay
ediyor, ona nazikâne bir eda ile
gururunu kırarak sözler söyliy-
erek bunların onun üzerindeki tes-
sirini seyretmekten zevk alıyordu.
Pardon, o yalnız kâğıt karala-
makla vakit geçirmemiş, aynı za-
manda tettebbu etmiş, hem de
birçoklarından daha fazla oku-
muştu.

— Müsaadenizle efendim.
İlerde tekrar, görüşürüz. Şimdilik

Gönül İşleri

Karilerin Suallerine Cevaplarım

"Kocam beni kıskandırmıya
çalışıyor. Bilhassa dostların olan
kadınlara karşı fazla iltifat gös-
teriyor. Önümde teklifsizlikler
yapıyor.."

N. A.

Onun sizi kıskandırmak için
gizli maceralara girişmeyip her
şeyi önünüzde yapması fena
niyeti olmadığına, kıskandırmak
suretile sizin muhabbetinizi tah-
rike çalıştığına alâmettir. Ehem-
miyet vermeyiniz. Yalnız kendisi-
ni kâfi derecede sevdiğinizi gös-
teriniz.

★

" Bir gençle sevişiyorum. Be-
raber geziyor, birçok yerlere be-
raber gidiyoruz. Fakat ciddiye-
tini bozmuyor. Taşkınlık yapı-
yor ve bir türlü bana izdivaç
teklif etmiyor. Sebebinin anlıya-
mıyor ve beni sevmediğine hük-
mediyorum. "

NECLA

Bilâkis. Size hürmet göster-
mesi, muhabbetinin samimiyetine
delâlet eder. İzdivaç teklif etme-
mesi için başka mâniler olmak ge-
rektir. Belki de henüz zamanı
gelmediğine kanidir. Neye sa-
bırsızlanıyorsunuz? "

★

" İki senelik evliyim. İki ay
evvel ilk çocuğumuz oldu. Fakat
çocukla beraber kocamla aramız
açıldı. Şimdi ayrılmak istiyorum.
MÜNEVVER

İhtimal çocuğa muhabbet ve
ihtimam gösteriyor, kocanız ih-
mal ediyorsunuz. Karılarını
çok seven erkekler kararlarını
çocuklarından bile kıskanırlar.
Kabahat sizdedir. Kocanız ih-
mal etmeyiniz.

★

"Karım müthiş surette levanta
kullanır. Kokudan değil yanına,
bulunduğu odaya bile girmek
mümkün olmuyor. Sinirlerine do-
kundüğünü söyleyerek onu bun-
dan men'e çalışıyorum. Haklı
mıyım? "

CEVDET

Yanlış yol tutmuşsunuz. Ka-
dını bu düşgünlükten menedecek
yegâne şey, yaptığı şeyin modaya
uygun olmadığını anlatmaktır.
Fihbakika zarif bir kadın hangi
levantanın nerede kullanacağını
bilir, yazın meselâ ağır koku
kullanmaz.

HANIMTEYZE

EDEBİ TEFRİKAMIZ: 7

VİKTORYA

Muharriri: Knut Hamsun Nakleden: H. Ş.

Genç, somurtkan ve âciz bir te-
hevvürün tahtı tesirinde, şu daki-
kada oradan uzakta, çok uzakta
olmayı temenni ediyordu. Muhak-
kak ki genç kız onun kendisini
takip ettiğine hükmedecekti. Aca-
ba yeniden selâmlamak icap eder-
miydi! Fazla olarak şu arı ısır-
masından mütevellit şişkinlik ile
yüzü bir tahaf olmuştu.

Viktorya yanına yaklaştığı za-
man ayağa kalktı ve şapkasını
çıkardı. Kız gülümsüyerek başile
selâmladı:

— Bonjur, işte yine köyümü-
ze döndünüz. Sefa geldiniz.

Kızın dudakları hafifçe titrer
gibi olmuştu. Fakat birden sükû-
net buldu. Yohan:

— Tahaf şey, dedi. Senin bu

yoldan geleceğini tahmin etmi-
yordum. Ayl ona " sen " demişti.

— Ne kadar zaman burada
kalacaksınız?

Yohan müşkülâtle kekeledi:

— Tatil sonuna kadar.

Kız ona şimdi çok uzak, çok
yabancı görünüyordu. Kendisiyle
niçin konuşuyordu sanki?

— Ditlef bana sizin çok iyi
çalıştığınızı söylüyor, Yohan imti-
hanlarınızı muvaffakiyetle veri-
yormuşsunuz. Şiir yazdığınızı da
söyledi. Doğru mu?

Delikanlı sıkılgan bir tavırla
cevap verdi:

— Oh! Evet, şüphesiz, sanki
herkes şiir yazmıyor mu? Kendi
kendine düşünüyordu. Kız, acaba

(Arkası var)

Pangaltıda Açıkta Akan Lâgımlar

Şehir Meclisi geçenlerde İstanbul'da şimdilik faaliyete geçmeyecek olan tali derecedeki kanalizasyon kısımlarını tatil ederek bunlara tahsis edilen para ile Beyoğlu tarafındaki açık lâgımların kapatılmasına karar vermişti. Belediye Beyoğlu ciheti için bir proje hazırlamaya karar vermiş ve Fen İşleri Müdürlüğü işe başlamıştır.

Yalnız bu proje asgarî bir senede ikmal edilebileceği için bu sene Beyoğlundaki lâgımlar kapatılmayacaktır. Pangaltının Dolapdere ve Eşrefefendi sokaklarından açık olarak akan lâgımlar havaların ısınması üzerine fena halde teafüne başlamıştır. Halk çöplerini ve kasaplar pisliklerini de bu lâgımlara attıkları için vaziyet her senekinden daha kötü bir hale gelmiştir. Dün bu civardaki bazı mahalle muhtarları belediyeye müracaat ederek bu teaffün yüzünden şu buhranlı zamanda hastalığa tutulmamak için bir kısım halkın yazı başka yerde geçirmek mecburiyetinde kalacaklarını, buna mâni olmak için hiç olmazsa evlerin mütekâsif bulunduğu yerlere lâgımın şimdilik yüz metre kadar olan bir kısmının kapatılması, bu da mümkün olmazsa lâgımların müteaffin kısımlarında umumî bir tarama amelîyesi yapılmasını ve açık lâgımların dere suyuna kadar indirilmesini istemişlerdir.

Susuz Kalmışlar

Kabataş Ömer Aveni mahallesinde bir taksim suyu vardır. Bu su bütün mahallenin ihtiyaçlarını temin ediyor. Bu çeşme on beş gündenbergi akıyor. Ehalinin susuzluktan sıkıntı çekmekte oldukları bize gelen mektuplardan anlaşıldığından mercinin nazarı dikkatini celbederiz.

İş Arıyorum

Darülfünuna devam eden bir Anadolu genciyim. Ailem bana yardım edecek vaziyette değildir. Bir seneden beri müracaat etmediğim resmî ve hususî daire kalmadı, iş bulamadım. Şimdi çok muztar bir vaziyetteyim. Benim gibi işsiz arkadaşlarım tavsiyeler sayesinde iş buldular. Bana tavsiye verecek kimse yok. İş bulamazsam tahsilimi ikmal edemeyeceğim. Herhangi bir müessesede iş arıyorum.

Darülfünun talebesinden
C. S.

Cevaplarımız

Saridi zade Ahmet Rıza Bey: Yazınızı aynen neşretmek imkânı olsa idi, o vakit o şekilde neşrederdik. Kari sütununun fazla yazıya tahammülü olmadığını da takdir buyurursunuz. İntişar eden yazıdaki hülâsa şeklinin daha mükemmel olmadığını biz de müteessir olduk. Hürmetlerimiz.

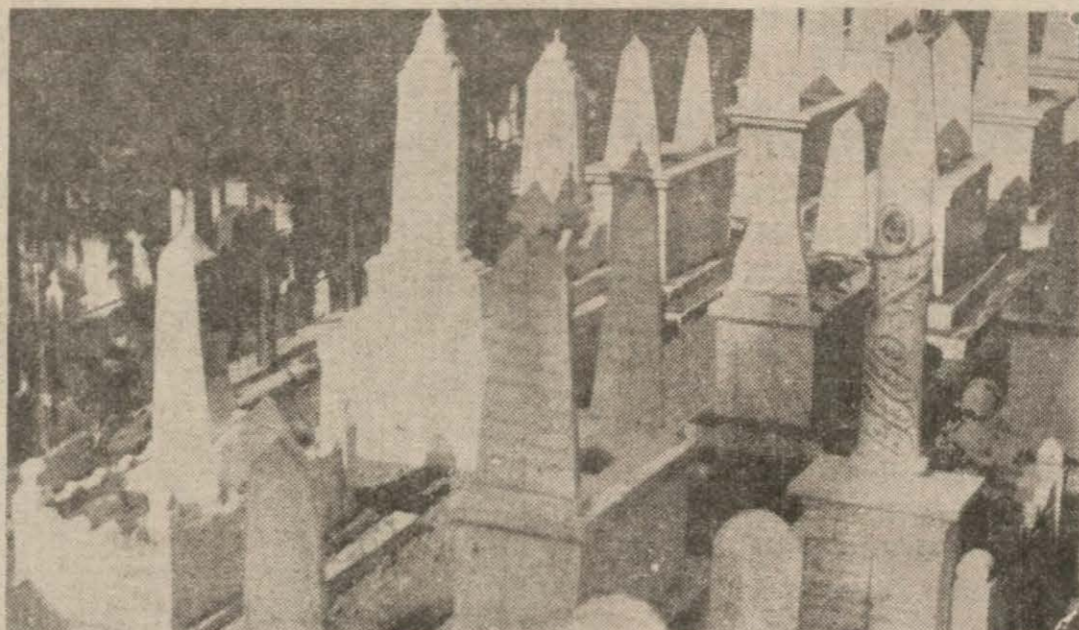
Orhangazi Müslüm Sööz köyünde Muallim Vekili Hamdi Bey:

Erkek Muallim Mektebi Müdürlüğüne hususî bir mektup veya istida ile müracaat ederseniz size lâzımgelen malûmatı vereceklerini ümit ediyoruz.

MEZAR TAŞLARI

Kış Ortasından, Bahar Ağzından Bir De Güzün Başlangıcından Korkunuz

Çünkü En Çok Mezar Taşı Bu Mevsimlerde Yapılıyor

Fanilerin dünya yüzünde kalan biricik izleri mezar taşlarıdır

İçinde boy boy, yontulmuş, yontulmamış, düzgün ve pürüzlü, cilalı, cilasız, kaldırım taşından en âlâ mermere kadar her nevi taşların gelişi güzel sıralandığı bu küçücük dükkânın önünden geçerken daima başımı öte yana çeviririm.

Taşlara çarpan demir küskülerin sesi, kulaklarıma, korkunç bir uğultu gibi aksederken boğucu bir terin alınmda damla damla biriktiğini, kalbimden soğuk bir rüzgârın geçtiğini hisseder gibi olurum.

Bu dükkânda dünyadakilerin değil, ahrettekilere hizmet eden ve dirilerin değil, ölülerin sırtından geçinen mezar taşçıları çalışıyor.

Dün, yine baktım, dükkânda faaliyet ziyade idi. Taş yontmakla meşgul orta yaşlı bir adam, dudakları arasında ucu ıslanmış bir sigara, keyifli keyifli şarkı söylüyordu:

"Gelin misin, kız mısın, Odanda yalnız mısın? Acap yanına gelsem, Bana darılmaz mısın?,"

Yonttuğu taşın bir tarafında henüz boyası sürülmediği için iyice seçilmeyen kabartma bir yazıya gözlerim ilişti:

Ah minelmev!

"Burada.... Zevcesi... Hanım metfundur. Merhume salihati nisvandan idi. Dünyasına doymadan gitti. Ruhuna elifatihal..."

Taşçıya yaklaştım:

— Kolay gelsin arkadaş... Cıgarasından bir nefes daha çekerek cevap verdi:

— Eyvallah... Sonra, lâf olsun, yahut lâf lâfı açsın diye sordum:

— Demek bunlar mezar taşı..

"Görüyorsun ya... Ne soruyorsun?," demek ister gibi haşın bir tavırla yüzüme baktı.

Maamafih, ben de işi pişkinliğe vurmuşum:

— Nasıl, dedim, epeyce sipariş oluyor mu bari?

Başını salladı:

— Eski kazançlar yok, şimdi. Ölülerine mezar taşı yaptıran binde bir... "Yatacağı yer, toprak altı değil mi, taş dikmesen de olur!," diyorlar. Halbuki, bu taş, ölüleri hatırlamağa vesiledir. Eş dost, hısım akraba ziyarete gelir, gelip geçenler birer fatiha okurlar. Ölülerin bizden, başka istediği nedir ki?..

Tekrar küsküsünü eline aldı. Taşın ucuna yerleştirdiği çivi gi-

bi bir demirin üstüne itina ile vuruyordu.

Sordum:

— Günde kaç mezar taşı çıkarıyorsunuz?

Yüzüme hayretle baktı:

— Bir mezar taşı, işine göre on gün, on beş beş gün, bir ay, bazan üç dört ay sürer. Günde bir tane çıkarsak daha ne isteriz? Mezar taşçılığı uğraştırıcı iştir.

İnsan ölüsüne bir kere mezar taşı yaptırır. O taşın da şöyle rahatsızca yontulmasını ister. Bizim mermer üstüne yaptığımız işçilik birincidir!..

Sanki bir ölünün mezarı başına dikilecek suzışlı bir hatıradan değil de pek neş'eli bir hâdiseden bahseder gibi, ağzını şapırdatarak anlatıyordu.

O, san'atini methede dursun, ben de dükkânın şurasına burasına atılan taşlarla meşgul oluyordum.

İşte bir tanesi: Belli ki bu bir genç kızın taşı... Üzerinde büküm büküm saçlı, şirin, sevimli bir yavrucağın resmi var. Taşçı izahat verdi:

— Altı ay var öleli.. Anasının babasının bir tanesi imiş. Sonra birden yüzünü ekşiterek ilâve etti:

— Mezar taşına resim yaptırılmak ta yeni çıktı! Biz ne diyelim.. Sipariş verenler düşünsün. Taşçının yavaş yavaş keyfi yerine geliyordu:

— Eskiden vefat tarihi düşürmek merakı çoktu. Bu işle, belli başlı adamlar uğraşırlardı. Biri, mezar taşı yaptıracak mı, bize söyler, vefat tarihini şaire (!) hazırlatıp taşının üstüne kazdırırdık.

Bazı şairler (!) günde üç, beş tane vefat tarihi yazar da yine yetiştiremezlerdi. Ebcet hesabı yazıldığı için, bazan bir harf eksik, yahut bir harf fazla gelir şair epeyce yorulurdu.

Bazı ölünün de işi rastgelir, vefat tarihi pek kolay üstüne düştürülürdü. Altın para zamanı bir mecdiyeden tut ta üç altına, beş altına kadar vefat tarihi yazan şairler vardı.

Şimdiki taşlara öyle manzume filân koymak âdeti yok. Bir doğduğu sene, bir öldüğü sene.. Altında da mevtaya rahmet dileyen birkaç satır.. İşte hepsi bu..

On beş senedir, bu zanattayım. Beni en çok müteessir eden bir vak'ayı size anlatayım: Bir gün, yaşlıca bir hanım dükkâna geldi. Ağhıyarak kızı Mehpare için bir mezar taşı ısmarladı. On beş gün sonra gelip alacaktı. Zamanında taşı hazırladım. Fakat hanımın yerine taşı almıya bir erkek geldi:

— Hanımefendi, niçin kendi teşrif etmediler? dedim. Adamcağız, hüngür hüngür ağlamağa başladı:

— Bir hafta evvel, ansızın yatağa düştü. Zâtürree imiş. Gürledi, gitti. Bir taş ta onun için hazırlayacaksınız! Ah ne talisiz adammışım ben..

Taşı, hamala yükletip götürdükten bir hafta sonra gözleri kan çanağı gibi kızarmış hasta bir kız dükkâna gelerek babası için bir taş siparişi verdi. Söylediği isim, bana yabancı gelmiyordu.

Nihayet anladım ki evvelâ Mehpare, arkasından annesi Hasene onun arkasından babası Adem Bey sanki biri ötekinin ölümünü bekliyorlar gibi kısa vadelerle rahmeti hakka kavuşmuşlar Elhükmülillâh amma, az da acıklı şey değil hani.

Kızcağıza ne söyleyeceğimi şaşırđım! Nihayet "Siz, zahmet etmeyin.. Taşı adresinize, hamalla gönderirim!," dedim.

Korktum ki, taşın teslim edileceği gün, onun için de bir başkası gelip sipariş vermesin..

E... Beğim, ölüm bu.. Bize ondan yakını yok amma, gözü-müzü gaflet perdesi бүrdüğü için farkına varamıyoruz. Mezar taşçısına sordum:

— En çok sipariş hangi aylarda olur?

Dedi ki:

— Şubatla martta.. Bir de Eylülle teşrinlerde..

Bu dört ay bizim işimizin en çok olduğu aylardır.

Beyim sen, sen ol; kış ortası

Moskova Ve Ukrayna Müsabakası

Moskova, 2 (Hususî) — Bugün Dinamo stadyomunda Ukrayna ve Moskova muhtelitlerinin temsili maçlarında hazır bulundum ve memleketimin, hâlâ bir stadyom sahibi olamamasından mütevellit acıyı, bu stadı gördükten sonra bir daha tattım. Vaktiyle Türk futbolcularının Moskova seyahetleri münasebetile de birkaç defa bahsî geçen bu stad, tamamen betondur ve o kadar muntazam tertip edilmiştir ki giriş, çıkış tertibatı sayesinde binlerce insan kısa bir zamanda stadı doldurup boşaltabilir. Bisiklet ve motosiklet yarışları için ayrıca bir de beton pisti vardır.

Maç başlamadan evvel tahminler daha ziyade Ukraynalıların lehinde idi. Çünkü bu takım, bir buçuk aydanberi antrenömanlarına başlamıştı. Moskovalılar ise henüz idman başlangıcında imişler.

Filhakika oyun başlar başlamaz rüzgârı da lehlerine alan Ukraynalılar hâkim bir oyun oynamaya başladılar. İki taraf ta seri oynuyordu. Daha ziyade havadan oyunu tercih ediyorlar.

Ukraynalıların bu hâkimiyeti epeyi devam etti ve semeresini de, bir akın esnasında bir baş vuruşu ile bir sayı kazanmak suretile idrak ettiler.

Fakat bu hâkim oyuna rağmen ceza çizgisi içinde bir Ukraynalı müdafinin pek te kast olmıyarak topa el ile dokunması penaltı cezasını icap ettirdi. Vuruş yapıldı ve tarafeyn 1-1 vaziyetine gelmiş oldular.

Bu sırada Başvekil Paşa stadyoma gelmişti. Oyun kısa bir faslıya uğradı. Şereflerine merasim yapıldı ve maç devam etti. Fakat bu devrede artık herhangi bir netice istihsal edilemedi.

Devre arasında 200 ve 400 metre bayrak koşuları, bisiklet ve motosiklet yarışları yapıldı.

Sonra ikinci devreye devam edildi. Bu defa Moskova daha dikkatli oynuyordu. Belli ki yenilmemek için çalışıyor. Hakkalın saf, hakemin idaresi de bihakkın güzeldi. Bir ara, Ukrayna aleyhine bir serbest vuruş cezası verildi. İki taraf Ukrayna kalesi önünde toplandılar.

Fakat dalınlığa geldi, iyi bir tabiye yapılamadı ve kalecinin rüf yet zaviyesi kapandı. Bundan istifade eden Moskovalı bir oyuncu da sert bir vuruşla topu Ukrayna kalesine soktu, bundan sonra kısım neticesiz geçti ve oyun 1-2 Ukrayna lehine bitti.

Şimdiye kadar Rusların futbol oyunu görmemiştim. Bu maç, bana şu fikri verdi ki Ruslar, futbolda henüz kat'i bir sistem sahibi olamamışlar. Fakat sür'atli oynuyorlar, atletik meziyetleri var. Hareketlerine şuuruları hâkim. Bundan dolayıdır ki istikbalde eyi takımlar yetiştirebileceklerdir.

Selim Ragıp

ile bahar ağzından bir de güzün başlangıcından kork!.. Bir mezar taşçısının bu husustaki tecrübesi su götürmez sanırım. Hem Allah gecinden versin!

★★

KARANLIKTA GÖREN GÖZ

Otedenberi kedilerin karanlıkta gördüklerini söylerler. Fakat âlimler, bunun doğru olmadığını iddia ederler. Zifiri karanlıkta bir kedinin bir adamdan fazla görmesine imkân yoktur. Yalnız kedi gözlerini açarak, o kadar ince ziya huzmelerini görebilir ki, biz buna bakarak kedinin karanlıkta gördüğünü zannediyoruz.

Bununla beraber, fen, karanlıkta dahi gören gözler yaratmaya muvaffak olmuştur. Zifiri karanlıkta fotoğraf çeken adaseler vardır. Son zamanda Almonyada böyle bir fotoğraf makinesi yapmışlardır. Bu makine ile en karanlık yerlerde fotoğraf çıkarmak mümkün olmaktadır.

Bunu, insan gözü üzerinde tesiri görülmiyen kırmızı şua vasıtasıyla, yapabilmişlerdir. Hatta kedi gözlerinin de bu şua inikâs ettirdiği ve karanlıkta görmeye muvaffak olduğu zannedilmektedir.

Gözlerimizin ve alelade fotoğraf makinelerinin zaptettiği şua, beyaz şua'dır. Alâimi semada beyaz rengin parçalandığını ve muhtelif renklere ayrıldığını görüyoruz. Alâimi semada renkler şerit halinde görülür: Kırmızı, portakal, sarı, yeşil, mavi, menekşe. En kısa şua dalgaları menekşe rengini, en uzun şua dalgaları kırmızı rengi vücude getirir. Menekşe rengini yapan şua dalgalarından daha kısa dalgalı şuaları biz göremiyoruz. Fakat bunlardan da kısa şualar rontken şua'mı tevliit eder. Kırmızı rengi doğuran uzun dalgalı şualardan, daha uzun dalgalılar da İnfra - Kırmızı denilen şuaları vücude getirir. Bunlardan daha uzun dalgalılar da telsizlerde kullanılır.

Telsiz dalgaları metre ile ölçülür. Görünmiyen uzun şua dalgaları o kadar incedir ki, bu inceliği temsil etmemize bile imkân yoktur. Bunlardan 20 bin tanesi yanyana konya bir santim yer tutmaz. Fakat bu şuaları göremiyoruz. Nitekim havada işitmediğimiz birçok sesler vardır. İşte bu ince, bu görünmiyen

şua dalgalarını da inikâs ettiren camlar sayesinde karanlıkta fotoğraf çeken fotoğraf makinesi yapmaya muvaffak olmuşlardır. Bu tecrübe, karanlık denilen şeyin mevcut olmadığını, yalnız her gözün her şuaı kavrayamadığını göstermiştir.

Bu yeni fotoğraf makinelerinde maden kuyularında, deniz diplerinde fotoğraf çıkarmak mümkün olacaktır. Beyaz şua dalgaları sisten geçemediği halde bu şualar geçebilmektedir. Nitekim bu yeni fotoğraf makinesi ile sis içinde fotoğraf çıkarmışlardır.

Şimdi bir caninin fotoğrafını çekmek için, onu göremeyeceği şualarla aydınlatılmış bir odaya koymak ve o farkına varmaksızın orada resmini çekmek mümkün olacaktır. Keza vapurlar, projektörlerle bu görünmiyen şuaı açarak, sisli havalarda önlerini görmiye muvaffak olacaklardır.

Bu yeni keşfin daha birçok mühim neticeleri olabilir.

Bir maden ısıtıldığı zaman şua neşreder, bu şua, alâimisemada olduğu gibi, parçalanırsa, ihtiva ettiği atomlar görünür. Bu yeni fotoğraf makinesi ile madenleri teşkil eden atomların resimlerini çıkarmak mümkün olacaktır.

Sevindiğimiz Zaman Niçin Gözlerimiz Parlar?

Bir insan sevindiği veya çok memnun olduğu zaman, gözlerinde bir parlaklık hissederiz.

Bunun sebebini araştırırsak, bunu gözde bulamayız. Gözde değişen birşey yoktur. Gözün bakışında hâsıl olan bu fark, gözkapaklarının ve kirpiklerinin vücuda getirdiği değişiklikten hâsıl olur.

İnsan sevinince gözkapaklarında seri, canlı bir hareket görülür. Her hareket esnasında kapaklar gözün üzerinden geçtikçe bir yaş tabakası bırakır.

Bu su gözü daha parlak gösterir. Maamafih asıl fark bundan ziyade gözkapaklarının adalelerinde ki buruşukluk ve hareketlerdir.

Zamanın Yeni Mesihi Hintli Mihri Baba

Geçende, İngilterede ortaya Mesih diye atıldığı söylediğimiz Hintli Mihri Baba şimdi İngilterededir.

Bir müddet Londrada kaldıktan sonra, müritlerinden müteşekkil ufak bir cemaatin yaşadığı köye gitmiştir. Orada sakin bir hayat geçirmekte ve kat'iyen söz söylememektedir. Bu sayede cehlini gizlemekte, müritleri üzerinde yaptığı esrarengiz tesiri muhafaza edebilmektedir.

İlk sözünü bir haziranda Newyorkta söyleyecektir. Orada dünyaya getirdiğini iddia ettiği hakikatleri neşredecektir. İtikadının Budizmle Hristiyanlığın karışmasından ibaret olduğunu söylüyorlar.

Garip Çocuk

Bu çocuk siyahı beyaz beyazı siyah görüyor. Bütün tabiatı bizim görüşümüzün tamamen zıttı olarak gördüğü için, ihtisasatı da tersinedir. Doktorlar bu muammayı halledememişlerdir.

BİLİYOR MUSUNUZ NİÇİN?

Karanlıkta Niçin Korkarız ?

Çocukları karanlık bir odada bıraktığımız zaman korkarlar. Buna kızmamalıdır. Çünkü çocuğun karanlıkta korkması tabii bir şeydir. Korku, bizim tabiatimizde vardır. Onun için korkuyu uyandıran bir sebep olursa korkmamak mümkün değildir. İşte karanlık bu sebeplerden biridir. Yalnız bazılarında korku hissi fazla olur. Bazıları ufak bir sebeple çok korktukları halde bazıları olur olmaz sebeple korkutulamaz. Karanlıkta korkmak gayet tabii bir şeydir.

Birçok âlimler, karanlıkta insanların niçin korktuğunu araştırmışlar, ve evvelce insanların karanlıktan korkmalarını kendileri için faydalı bulmuşlardır. Meselâ karanlıktan korktukları için iptidai insanların çocukları karanlık basmaya başlar başlamaz evlerine döner ve karanlıkta kaybolmaktan kurtulurlardı. Düşünün, o vakit ormanlarda vahşi hayvanlar vardı. Bunlar karanlıkta çocuklara saldırır ve öldürürdü. Fakat bugün böyle korkacak sebepler kalmamıştır. Binaenaleyh bugünkü çocukların karanlıkta korkmalarına sebep yoktur. Çünkü karanlık doğrudan doğruya korkunç birşey değildir.

Gürültüden Niçin Korkarız ?

Çocukların korktukları diğer birşey de bir gürültüdür. Ve bu gürültüler ekseriyetle yüksek sesli olan değil, fakat boğucu bir ses çıkaranlardır. Çocuk babasının kucağında bile olsa, böyle bir gürültüden korkar ve babasına sarılır. Çocuk bilir ki bu gürültüde korkacak birşey yoktur. Fakat yine korkmaktan kendisini alamaz.

Çocuk böyle bir gürültüden korktuğu zaman güleceğimize çocuğun hangi gürültülerden

Gözlerimizi Kapayınca Niçin Daha İyi İşıtır?

Camide kuran dinliyenleri seyretmişseniz görmüşsünüzdür ki, daha iyi dinliyebilmek için gözlerini kapar, başlarını önlerine eğer, ve öylece dinlerler. Gözleri kapamanın sebebi, daha iyi dinliyebilmek içindir. Maamafih insan gözlerini kapayınca daha iyi mi ışitir? sualine bu bir cevap teşkil etmez.

Çünkü gözümüzü kapayınca daha iyi ışitip ışitmediğimiz, ışitmekten murat ettiğimiz manaya tâbidir. Meselâ iyi bir musiki dinlediğimiz zaman vaktile ışittiğimiz şey ile ışitmekte olduğumuz şeyi birleştirerek bir zevk çıkarmaya çalışırız.

Bu takdirde gözlerimizi kapıyarak dinlemek, hariçle olan temasımızı kesip bütün dikkatimizi musiki üzerinde topladığı için, bize daha çok zevk verir.

Fakat musiki dinlerken elimizde de kitabı karıştırırsak birşey ışitmeyiz, ışitsekte ışittiğimizi anlamayız.

Bir de sıcak bir günde, yorucu bir nutuk dinlerken gözlerinizi kaparsanız. Az zaman sonra uykuya dalar, bir şey ışitmezsiniz.

korktuğunu araştırmalıdır. O vakit görürsünüz ki çocuk en ziyade vahşi bir hayvan sesinden veyahut ölüm andıran bir sestene korkar. Bu bize gösterir ki daha vahşi hayvanlar zamanından insanların damarlarına yerleşen korku henüz kaybolmamıştır. Çocukları tetkik edersek onlarda hayvanların birçok hislerini bulabiliriz. Bir vakitler insanlar da hayvanlar gibi yaşarlardı, o vakitten aldığı birtakım hisler vardır. İşte çocukların vahşi hayvan sesinden korkmaları bundan dolayıdır.

HARUNURREŞİT

89

Yazan : * *

Tarihin Esrarengiz Sayfaları

Genç Prens ve genç Prenses bu daimi okşanışların uyandırdığı müphem hatlar içinde kasırganın senunu bekliyorlardı. Bu sırada fanusların biri, arkasından ikincisi söndü. Misafirler, ilkin bu sö-nüşlerin farkında değillerdi. Fakat üçüncü ve dördüncü fanus-ların da sönmeye üzerine teyak-kuz ettiler. Hayran hayran etra-fa bakındılar. Odadan mavi ve kırmızı huzmeler silinmişti, yalnız sarı ve yeşil çizgiler duvar-lar da titriyordu. Biraz sonra onlar da kayboldu ve oda karanlık içinde kaldı. Mumları kim söndürüyordu? Meçhul. Fakat her fanus, ışığını artık vermi-yordu, yorgun bir sükküne bürün-müş görünüyordu.

Şimdi odanın manzarası büs-bütün başkalaşmıştı. Fidan boy-lular ve onların kavayelik ettiği kızlar, tatlı bir perişanlıkla hal-ların üstüne yayılmışlardı. Muhiti saran koyuca karanlık içinde bu bir sürü vücut, zıyasız kehkeşan kümesini andırıyordu. İbnihadi ile Abbase, nefeslerini içlerinde hapsederek gözlerini on-lara dikmişlerdi. Zulmet, amber kokusu, hayli sıkkın hava, ikisi de sinirlerinde garip bir kesiklik uyandıyordu.

Yerdeki Kehkeşan kümesi biraz sonra kımıldanmaya başladı. Her kız, kıvrak bir çizgi ile eğilip bükülüyor ve bir fidan boyluya doğru akıyordu. Bu akın, ilkin gök kehkeşanlarında görülen kımıldanışlara benziyordu. Sonra şekli değişti. Bazen yükselen, bazen alçalan ışığımsı bir teren-nümle beraber hamlekâr bir hal aldı. Şimdi odada gönül gıcıklyan bir beste duyuluyordu. Is-lıkla okunan bu manalı beste, helecanlı göğüslerden doğan müş-tak ve pürüştüha zemzemelerle karışıyordu. Cidden müheyyiç bir şey oluyordu.

Misafirler, kızların zarif kıvranışlarla halılar üzerinde sürünür-ken sevdavi nağmeler de püskür-melerinden son derece mütehas-sis oluyorlardı. O nağmelere, hareketsiz görünen fidan boyuların ilâve ettikleri muhteris zemzeme-lerden ise âdeta sarhoşlanıyor-lardı, nihayet, kızlar ve fidanboy-lular birleştiler, bir yığın haline geldiler. Artık ortada kımıldanan çizgi, sürünen hat yoktu, canlı bir yığın vardı. Fakat güftesi bile sezilen o ıslık bestesi ve gö-ğüs zemzemesi yine devam edi-yordu.

Zübeyde, karanlıkta şekli sezi-len ve sesi duyulan bu aşk halit-asının misafirleri raşelere düşür-düğünü anladı, yavaşca oyunun ismini fısıldadı.

— Yılanlar seviyor!

Kızlar ve fidanboyular, hakikatın bir yılan gibi canlı ve harareti bir iltisak içindeydiler. Başlar göğüsten göğşe ve kollar, boyundan boyuna dolaşarak, a-yaklar hissolummaz kımıldanışla-rile istinat noktalarını değiştirerek mütemadi bir hareket tem-sil ediyorlardı. San'at başları ile kolların ve ayakların daima bir-leşip ayrılmasında, yükselip alçal-masında değildi. O hissini ve kılınışma içinde dudak-

ların hâlâ beste üflemesi sahne-yi incelestiriyordu.

İbnihadi, bu san'atlı halitanın o koyu karanlık içinde git-tikçe sızırılan teressümlerinden tamamen sarhoşlanmıştı. Abbase de karanlığın perdelediği esrarı biraz aydınlatılabilmek için gözle-rini zorluyordu. Aynı zamanda yengesinin bu oyunlara ne se-beple temayül gösterdiğini düşü-nüyordu. Şüphe yok ki o, kocasından gördüğü kayıtsızlığın mel-lâlini avutmak için bu eğlencele-re gönül veriyordu. Acaba kocasız ve hür bulunsa neler yapacaktı.

Abbase, mülâhazasını bu nok-taya getirince ihtiyarsız içini çekti. İki üç yıldan beri iki ölü-nün hiçbir teselli getirmiyen hiçbir ihtiyacı dindirmiyen ve hiçbir ihtiyacı söndürmeyen hatıralarına bağlı olarak geçen ha-yatına acıdı.

Şimdi o hayat, o yetim ha-yat, bir katra su görmiyen çorak bir çöl gibi ruhunda ağlıyor gibiydi. Abbase, bu ağlayan ömrü bundan sonra güldürmek istiyordu, o çöl çoraklığını feyizli bir gülşen taravetile mübadele et-meyi kuruyordu. Bir fidan boylu da kendisi olacaktı, şevkli günler geçirecekti.

Bu düşünce onun manzaradan hâsül ettiği tehassüsleri daha coşkunlaştırmıştı. Fidan boy-lularla kızların fısıldadıkları ihtiras zemzemesini daha iyi anlıyordu ve yılanların sevişmelerindeki inceliği daha iyi kavriyordu. Abbase, sahnenin beşerî düsturlara ne derece uygun olduğunu hiç düşünmüyordu. Yengesine verdiği söz de olmasa orada, o esrarlı karanlık içinde ve bu canlı kaynaşma karşısında o düsturlar, kayıtlar hatıralarına gel-miyecekti. Çünkü yengesinin ter-tip ettiği bu müheyyiç oyun, doğrudan doğruya sinirlere tevcih olunan bir fiskeye benziyordu, onun gıcıklayıcı tesiri altında başka şeyler düşünüleliyordu.

İbnihadi, manzaranın rikkatini hazme ve Abbase içindeki kayna-yışların beynine vuran dumanlan-rından kurtulmaya çalışırken yılanlaşan küme yavaş yavaş ayrı-lyordu, yine kehkeşan izleri gibi halya yayılıyordu. Göğüs zemzeme-leri, ışığımsı terennümler de kesilmişti. Yalnız yorgundular. Hepsini bir gölge rükûdetile bu-lundukları yerde uyuyorlardı.

Misafirler de aynı yorgunluğu hissediyorlardı ve yumuşak yas-tıklara biraz daha yaslanarak seyrettikleri oyunun hatırasını yaşıyorlardı. Fakat Zübeyde, şahlanan iştahlara sükkün gelmesini ve iptidal merhalelere doğru ber-ki bir rücat gösteren terbiyevî akidelerin hareketsiz kalmasını istemiyormuş gibi hemen sahneyi değiştirdi:

— Dikkat ! - dedi - Behlülün izdivaç merasimi başlıyor!

(Arkası var)

Selim Sırrı Beyin Konferansı

Selim Sırrı Bey yarın akşam Rad-yoda mutak konferansını verecektir. Mevzu: «Bolu yolunda seyahat intiba-ları» dir.

Hergün

Rusyada
Mücrimlerin
İslahı

Selim Ragıp

(Baş tarafı 3üncü sayfada)

Demek ki koloninin bu uzvu artık kendini kurtarmıştır.

Yukarda demiştim ki, burada herkes serbestir ve cezanın en şiddetlisi koloniden ihraçtır. Bu koloniyi ziyaret ettiğimiz gün, bütün azayı, bir kongre halinde toplanmış bulduk. Bu 2000 kişi içlerinden ikisinin işledikleri hatayı münakaşa ediyorlardı.

Bunlardan bir tanesi, izin alarak Moskovaya gitmiş, bir Mayıs münasebetile iznini 30 saat tecavüz ettirmiş ve görenlere nazaran Moskovada sarhoş olmuştur. Bir diğeri ise tembeldir. Verilen işleri yapmıyor.

İznini tecavüz ettiren adam, koloninin eski bir azası idi. Bu noktadan, bazı arkadaşları şiddetle cezalandırılmasını istiyorlardı, çünkü iyi misal göstermesi lâzımgelirken fena bir misal göstermişti. Bu vadede daha şiddet göstererek koloniden çıkarılmasını isteyenler bile vardı. Nihayet, makul bir teklif, heyeti umumiyece kabul edildi. Bu tek-life göre, hatayı işliyen koloni azası, altı ay müddetle Moskovaya gitmekten menedilmişti.

Öbür tembel adama gelince; onun vaziyeti daha nazik görünüyordu. Nihayet azalık sıfatının üzerinden alınmasına karar verildi. Zaman ile hali selah bulursa eski vaziyeti ia' e edilecek, etmezse koloniden çıkarılacaktır. Sunu kaydetmek lâzımdır ki, koloniden çıkarılmak, çok ağır bir cezadır. Çünkü burada bekâr-ların umumî koşulları, yine koloni azası mücrim kadınlarla ev-lenmiş olanların hususi birer odaları vardı.

Yemek, içmek meselesi çok rahattır. Çünkü her şey fennî bir surette pişirilip hazırlanmaktadır. Bu vaziyette bulunan bir adam burada üç sene kaldıktan sonra istediği bir yere gitmekte serbest bulunuyor. Fakat koloni-ye girerek müddetini bitirenlerden hiçbirinin başka bir yere gitme-yi istediği görülmemiştir. Şu halde ihraç cezası adeta idam cezasına müsavi bir mahiyet alıyor.

Mücrimlerin islahı noktasın-dan bu müessesenin vaziyeti, alâkadarlarca hususî bir tetkik mevzuu olabilir ve olmak lâzımdır, kanaatindeyim.

Serseri Bir Balon

Forvert (Teksas) 10 — Dün-yanın en büyük askeri kabilisevk balonu olan Akron, Büyük Ok-yanus sahiline teveccüh ettiği sırada müthiş bir kasırga çıkmıştır. San Anjelo şehrinin bütün aha-lisinin gayretine rağmen balon bağlanma direğine bağlanama-mıştır. Balon kasırganın tesirile başını alıp gitmiştir. Balonun akıbetinden endişe edilmektedir.

Gümüş Konferansı

Londra, 10 — Gazeteler, M. Hoverin bir gümüş konferansını içtima davet edeceğini yazmak-tadırlar.

İzmirde Beş Mayıs

Talebe Bayramı Bu Sene Çok Eğlenceli Geçti

Fakat Bir De Acıklı Kaza Oldu

Bayrama iştirak eden talebeler eğleniyorlar

İzmir (Husu-si)— Talebe bay-ramı İzmirde fev-kalâde merasim-le tes'it edildi. İlmektep tale-beleri Kızıl Çul-luda, at koşula-rının yapıldığı yere, ortamek-tep ve lise tale-beleri Torbalının Tepeköy çiftli-gine gittiler.

Sabah saat 7,30 da İzmir-den iki hususi trenle 1200 den fazla talebe Torbalıya hareket et-ti. Hiçbir istasyonda tevakkuf etmeyen trenler saat 9,30 da Tor-balının Tepeköyüne vasil oldu.

Tepeköy cennet gibi güzel, yeşillik ve ağaçlık bir yer... Bir zaman bu güzel mesire yerinde Türkiyenin en büyük at yarışları yapılmakta imiş.

Fakat işgal esnasında tribün-ler yıkılmış, orası tarla haline getirilmiş... Sıra sıra ağaçların gölgelendirildiği bu güzel yerde talebeler akşama kadar eğlendi-ler. Yalnız bir noktaya işaret etmeği lüzumlu görüyorum. Tale-be bayramı yalnız varlıklı talebe-nin değil; varlıksız ve kimsesiz talebenin bayramıdır.

Fakat bu sene İzmirde böyle olmadı. Tepeköyüne gitmek için tren ücretini veremiyen talebeler İzmirde evlerinde kapalı kaldı. Yalnız varlıklı talebeler bu fir-sattan istifade etti.

Kızılçulludaki ilmkektep tale-beleri de aynı coşkunlukla eğlene-bildiler. Sabahın saat yedisinde yüzlerce otomobil ve kamyon

Bayram günü bir kır gemeği

küçük talebeleri Kızılçulluya ta-şdı.

Yalnız sabah saat onda bir kamyonun devrilmesi coşkunca eğlenmekte olan talebeleri tees-sür içinde bıraktı. Kaza şöyle oldu:

— Seydiköy Belediyesine 12 numara ile mukayyet olan kam-yon Duatepe talebesiyle muallim-lerinden bir kısmını koşu sahasına getiriyordu. Bu esnada aynı isti-kamette süratle gitmekte olan bir Ford kamyonunu bir hendeğe yuvarladı.

Kamyonun altından kalanlar arasında komiser muavini Emin Efendinin kızı Duatepe mektebi talebesinden Müzeyyen Hanımın sağ kolu ve köprücük kemiği, talebeden Mustafa Ef. ninde bacağı kırılmıştır. Daha üç talebe ağır surette yaralanmıştır. Yaralılar derhal Memleket Hastahanesine nakledilerek tedavi altına alınmıştır. Bu müessif hâdisi üzerine çocuk velileri otomobillerle Kızıl Çulluya gelerek kendi çocukla-rını görmek arzusunu izhar etmişlerdir.

Adnan

RADYO

11 Mayıs Çarşamba

İstanbul — (1200 metre) 18: Gramofon, 19,5 stüdyo hoveti, Hayriye Hanım 20,5 konferans, 21 Belkis Hanım, 22 orkestra.

Bükreş — (394 metre) 20,41 Şarkı konseri, 21, piyano konseri 21,45 keman konseri.

Belgrad — (429 metre) 20,30 Cigan orkestrası 21,40 operadan naklen Karmen operası.

Roma — (441 metre) 21 gramofon 21,45 operadan naklen Biztin İnci avcılar isimindeki operası.

Viyana — (517 metre) 20,30 Siyasi musabaha, 21 Viyana, Viyana yalnız sensin, şarkıları, 23,15 dans havalatı.

Peşte — (550 metre) 20,30 opera-dan naklen Bank Ban opereti.

Varşova — (141 metre) 20,35 gramofon, 21,15 hafif musiki, 22,15 salon orkestrası.

Berlin — (1635 metre) 21 den itibaren Viyanadan nakil.

12 Mayıs Perşembe

İstanbul — (1200 metre) 18 gramofon, 19,5 İstüdyo heyetile birlikte Hayriye Hanım, 20,5 konferans, 21 İstüdyo heyetile birlikte Belkis Hanım, 22 orkestra.

Bükreş — (394 metre) 20,40 gramofon, 21 orkestra, 21,45 şarkı konseri.

Belgrad — (429 metre) 20,5:konferans, 21,30 konser.

Roma — (441 metre) 21 gramofon, 21,45 muhtelif konser, 22,30 «Çok yazık» isminde bir piyes.

Prag — (488 metre) 20 Milli tiyat-rodan naklen «Libuse» operası.

Viyana — (517 metre) 10,10 opera hakkında bir konferans, 21 halk şarkıları, 22,30 akşam konseri.

Budapeşte — (550 metre) 20,15 şarkı konseri, 21,15 orkestra.

Varşova — (141 metre) 20,35 gramofon, 21,15 hafif musiki, 22,35 komedi, 23,30 dans havalatı.

Berlin — (1635 metre) 20 Bugün-kü Rusya nedir mevzuu etrafında bir konferans, 21 Hamburgtan naklen konser.

SELÇUK SARAYLARINDA

ÖMER HAYYAM'IN HAYAT VE MACERALARI

Veziri Kalbinden Vurarak Öldürmüşlerdi, Sıra Hayyama Gelmişti

Mehtap Bu Cinayete Mâni Olmaya Çalışıyordu

Her hakkı mahfuzdur.

— 28 —

Yazan: A. R.

Nâsir, yavaş yavaş belinden hançerini çıkardı. İki elile kabzesinden tuttu. Dudaklarının hizasına kadar kaldırdı. Gözleri semada bir noktaya dikildi. Hançeri dudaklarına temas ettirerek kalbi bir sesle mırıldandı:

— Mevlânal... Ben âciz kulun işte senin hüküm ve iradeni yerine getiriyorum...

Dedi. Ve sonra yavaş yavaş hançeri indirdi. Yatağa biraz daha takarrüp etti. Vezirin sağ tarafına geçti. Kalbi hizasını tasarlıyarak hançeri kaldırdı. Kol havada büyük bir daire tersim etti. Hançer, kabzesine kadar vezirin kalbine girdi.

★

[Ertesi gün şehri büyük bir vevlele ihata etmişti.]

Sultan Sencer, yatağından henüz kalkmış, saraylılar tarafından giydiriliyordu. (Darüssüade) ağası izin isteyerek odaya girdi. Ağanın vürudu, herhalde fevkalâde bir sebebe matuf olduğu için Sultan telâş ile ne olduğunu sordu. Ağa, üç defa tazimkârane eğildikten sonra:

Cenabı Hak sultanımız efendimize tükenmez ömürler ihsan buyursun, bu gece Vezir Nizamülmülk kulunuz yatağında hançerle öldürülmüş, katil meçhuldür. Tahkikat şiddetle devam ediyor..

Sultan birdenbire yerinden fırladı. bir şey vapmak, her şeyi kırmak, devirmek, altüst etmek istedi.. Fakat bir anda kolları yanına ve başı göğsünün üstüne düştü.. Dudaklarından yalnız şu sözler döküldü:

— Şeyhulcebel... Hasan Sabab... Nihayet, intikama başladı ha... dedi. Ve sonra emir verdi: — Koşunuz.. Ömer Hayyama haber veriniz..

★

Ömer Hayyam, henüz yatağından kalkmış.. Mehtapın getirdiği leğen ibrikle yüzünü yıkıyordu.

★

Ömer Hayyamın kapısı, saraydan koşutulan kavas tarafından şiddetle çalınıyordu..

★

Kapıyı Şamil açtı..

Kavas derhal Ömer Hayyamı görmek istediğini söyledi ve içeri girdi.

Şamilin dudaklarında acı bir tebessüm hâsıl oldu. Çünkü bu telâşın esbabını anlamıştı.

★

Hayyam ile Mehtap ta gürültüyü işitmişlerdi.

Mehtap gelen adamı karşılamak için dışarı çıktı.. Ömer sırma işlemeli bir peşkir ile yüzünü silerken Mehtap ile kavas içeri girdi. Kavas, kısa bir selâmdan sonra hadiseyi Ömer Hayyama anlattı.

Ömer Hayyam, en acı hayret ve tessürler içinde bu faciyanın tafsilâtını dinlerken, Mehtap ta

orada doruyor.. bütün vücudu titriyerek, geceki gizli mülakatı hatırlıyor, sevdiği Ömer Hayyamı kurtarmasına rağmen bu faciyanın da önüne geçemediğine hüngür hüngür ağlıyordu.

★

Hayyam, elindeki peşkiri bir tarafa attı. Sedir üzerinde duran maşlahamı aldı. Süratle odadan çıktı..

Mehtap şaşırılmıştı. Onu bir lâhza yalnız bırakmamak istiyordu.. Beraber koşmak, onun yanından bir dakika bile ayrılmamak, onun da maruz bulunduğu bu tehlikeyi kendisine ihsan ederek yeni bir faciaya mâni olmak lâzımdı.. Fakat yerinden kımlıydı. Çünkü kimi ihbar edecek, kimin başını cellâdın satırına sevkedecekti. Kardeşinin mi?

Maamafih, Hayyamın çıkmasını müteakip, kısa bir mülâhazadan sonra, koştu, Şamilin yanına gitti.

Şamil, bütün cereyan eden hâdiseden haberdar olmuştu. Odasında, bir heykel gibi camit, ne yapacağından mütehayır bir vaziyette duruyor ve düşünüyordu. Mehtap, çılgın, ürpermiş bir halde odaya girdi ve ona haykırdı:

— İştittin mi?..

Şamil, ağır ağır başını sallıyarak tasdik etti.

O zaman Mehtap, kardeşliğin verdiği tabii bir endişe ve siyanetkârlıkla Şamili omuzlarından tuttu ve yalvarı gibi sözüne devam etti:

**Resminizi Bize Gönderiniz,
Size Tabiatinizi Söylüelim...**

27 KÜTAHYADA REBIA H.: (Fotoğrafının dercini istemiyor) İçli ve yorgundur, nadiren neşeli bulunur, hicranlarını dinliyecek ve kendisine dertleşecek arkadaşları tercih eder. Daha ziyade betbinliğe temayül etmektedir. Sakin ve yavaş konuşur, çabuk alınır ve müteessir olur, menfaatlerine karşı hırs ve tama göstermez.

28 KÜTAHYADA MÜNEVVER H.: (Fotoğrafının dercini istemiyor) Zeki ve konuşkandır, muhatabını sıkımsaz, bir şeyi iyi tarif edebilir, şahsını alâkadar eden mesailde hassasiyet ve kıskançlık gösterir, süse ve intizama dikkat eder. Neşesizlikle mücadele ve daha ziyade şen olmağa mütemayildir, siteme ve tarize gelemmez, misafirlerine ikramı sever, hususiyetlerinin şüyunu istemez.

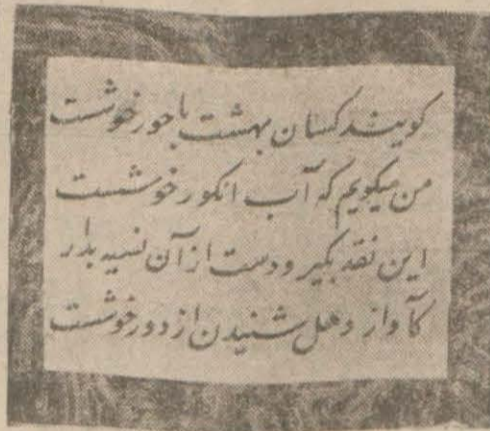
Fotoğraf Tahli Kuponuna
11 inci Sayfamızda bulacaksınız.

— Haydi Şamil.. Artık git, buralarda durma.. Kaç.. Ne Hayyamın öldürülmesine, ne de katilin ele geçirilerek her hakikati itiraf etmesi üzerine senin de satır altında can vermene tahammül edemem.. Kaç.. Allah aşkına durma, kaç..

Onu, ellerinden ve omuzlarından tutarak çekti. Kapıya doğru sevketti..

(Arkası var)

Hergün Bir Rübai :

[Birtakım kimseler iddia ediyorlar ve diyorlar ki:

— Horilerle birlikte, (cennet) her şeyden iyidir.

Ben de diyorum ki:

— Şarap her şeyden iyidir.

— Bu işte, gel, sen beni dinle. - Bugün elde hazır bulunan şeyi al. Ve, yarına tâlik edilen şeylerden vazgeç. - Çünkü, vadolunan şey ya, yapılır; ya, yapılmaz. - Meşhur kelâmdır; (davulun sesi uzaktan hoş gelir.) derler.]

KEMAL B.: Az konuşur. Hafiflik yapmaz, ge ve zelikten hoşlanmaz. Tuttuğu işi yarıda bırakmaz. Tahakküme gelemmez, iddiacıdır. Sert muamele ve karşı mukâbele ve serkeşliğe temayül eder. Riya ve tabasbus bilmez ihtiyatla hareket eder.

M. SALİH SABRİ B.: (Fotoğrafının dercini istemiyor) Şöhret ve ikbale haristir. Her işte baş olarak bulunmak ister. Mücadeleden ve münakaşadan çekinmez, ikna kuvveti vardır. İyi söz söyliyebilir. Muhit ve muhatabına fedakâr ve ferağatkâr hissini verir. Her teşebbüs ve cereyana dahil olur. Başkalarının hizmetlerine koşar, gururu okşandığı takdirde menfaatlerini esirgemez.

BİZİM DAKTİLO

Bugünün Romanı

101

Yazan: Z. Şakir

Artık, herşeyi göze almış bir vaziyette olan memurun rengi, kireç gibi bembeyazdı. Gözleri teessürden parlıyor, dudakları titriyordu. Keskin bir bakışla gözlerini gezdirdi. Nazarları, bir saniye, benim üzerinde temerküz etti. Birdenbire geri döndü. Kapıyı açtı. Kendisini dışarı attı.

★

Çarpışan bu iki kuvvetten, birinin izzeti nefsi, diğerinin de azameti rencide edilmişti. İzzeti nefsi incinen, şüphesiz en hakiki acıyı duymuştu. Çünkü kendi varlığına, bir darbe vurulmuştu. Fakat, azameti darbelenen müdiri umumî, bilhassa benim yanımda böyle bir hakarete maruz kalmayı gururuna yedirememekle beraber, yine sükûta mecbur oldu. Hatta, önüne baktı. Şüphesiz bunda iki sebep vardı. Birincisi, suratın yediği tokat, onun hakiki benliğine temas etmemiş, sadece suratındaki maskeyi incitmişti. Nefsinde azamet duymayan bir adamın, füzuli bir hakkı müdafaa edemeyeceği ise, pek tabii idi. Sonra mazisini hakaretle yüzüne çarpmaya hazırlanan bu adama karşı daha ziyade ileri gidemezdi. İzzeti nefsinin kurtarmak için her şeyi göze alan bu adamı daha ziyade söyletmek icap edeceğini derhal kestirmişti. Nitekim, sahte gururunun, benim karşımda hırpalanmasından mahçup olarak öfke ile kapanan kapıya baktı. Sadece:

— Pekâlâ.. Ben sana gösteririm.

Demekle iktifa etti. Bilmiyordu ki bu sözlerle, bana mevküün kudretini değil, bilakis vicdanının zilletini göstermiş oluyordu. Ona, o haklı olan zavallı adama ne gösterecekti?.. Bir gün bir iş behane etmek, ona bir kulp takmak, kolundan tutup atmak... Değil mi?.. Fakat bu hareketle acaba yükselmiş mi, yoksa alçalmış mı oluyordu..

★

Odama avdet ettiğim zaman, dalgındım. Bu dalgınlığı başka şekilde tefsir eden baş kâtip, içini çeke çeke sordu:

— Nasıl?... İş muvaffakiyetle bitirdiniz mi?..

İçimden kaynayan bir infial ve teessürle cevap verdim:

— Evet.. Ben okudum, kendileri dinlediler.

Başkâtip, yine manalı bir tebessümle, kendince bir vecize yumurtladı:

— Çünkü.. Pek müşkülpeset-tirler de...

Cevap vermemek için önümdeki kâğıtları karıştırmaya başladım.

★

Şimdi hep, o zavallı adamcığazı düşünüyorum.. Benliğinde duyduğu hakiki ve asil gururu, zilletle kazanılan bir maîsete tercih edemeyecek kabiliyette yaratılan o adamla - odasına her girip çıktığım zaman ağır bir pastırma kokusu duyulan - basit, hissiz, sahte vekar ve azameti bile kendisine yakıştırmaktan âciz olan öteki iptidai adamı mukaye-

se ediyorum, ve sonra.. En dürüst insanların bile hayatında bir cürüm bularak onları tezli etmek kendi derecesine indir-mek için herkesin en mahrem aile işlerine kadar burnunu sokan bir adamın, kim bilir ne sinsi bir hareketle o zavallıdan intikam alacağını düşünerek insanlıktan iğreniyorum.

★

28 Teşrinisani

Bu sabah, asansöre gireceğim zaman mahut kapıcı ile karşılaştım. Birdenbire sırtarak:

— Nerelersiniz küçük hanım.. Görüşemiyoruz?..

Demez mi?.. Birdenbire pek tuhafına giden bu sual üzerine durdum ve sordum:

— Sizinle mi görüşemiyoruz?.. Halbuki ben, sizinle birşey konuşulabileceğini hiç hatırimdan geçirmiyordum.

Kapıcı, pişkin ve küstah bir eda ile kulağıma eğilip te:

— Öyle söylemeyiniz... Ara sıra benimle konuşursanız, hakkımızda hayırlı olur.

Demez mi?..

Kolumu, gerebildiğim kadar germek ve bu pis uşak parçasının suratına bütün kuvvetimle bir tokat indirmek için biraz geriledim. Fakat o anda herkes rukûta varır gibi ayıldı. Kulağımın dibinde bir ses:

— Müdiri Umumi Beyefendi geliyor.

Dedi.

Başımı çevirdim. Müdiri Umumi, sanki herkese dargınmış ta kimseye iltifat etmek istemiyormuş gibi bir vaziyette önüne bakarak geçti. Orada asansöre bindmeye hazırlanan bir kadın olduğuna hiç ehemmiyet vermiyerek gülünç bir çalımla asansöre girdi.

Kapıcı, kaybolmuş ve şüphesiz, asansörle çıkan Müdiri Umumiyi karşılayabilmek gayretile, yukarıya koşmuştu. Asansörün avdetini beklemeye tahammül edemedim. Öfkemi yenememekten mütevellit bir can sıkıntısı ile merdivenleri çıkmaya başladım. Odaya girerken başkâtip yüzüne baktı. Gözlüklerinin arkasından mütebessimane nazarları parladı. Başile selâmdıktan sonra, mütehasir kaldıkları bir şeyi görüp te imrenenlere mabsus bir vaziyette dilini dudaklarının arasında dolaştırdı. Ve sonra, sandalyeme oturur oturmaz:

— Galiba merdivenleri yayan çıkmışsınız.. Maşallah, yanaklarınız da kızardıkça kızarmış..

Diye söylenmiye başladı. Artık sabredemedim. Birdenbire başımı çevirdim. Bütün odadaki lerin işitebileceği bir sesle:

— Başkâtip Bey!.. Siz, erkekle başka hiçbir şey düşünmez misiniz?.. dedim.

Herhalde bu sözleri, pek dostane bir vaziyette söylemiştim. O, birdenbire bozuldu. Fakat bu bozuluşunu bir lâfife ile örtmiye muvaffak oldu.

— İlahi Kevser Hanım... Siz beni de erkek hesabına mı koyuyorsunuz?..

(Arkası var)

Cenup Denizlerinde Bir Seyahat Macerası

Altın Peşinde..

Üç Serseri.. Üç Milyoner

Düşmüş ağaçların kuru dallarından koparak büyük bir yığın yaptılar. Hagton cebinden bir kibrit çıkararak yığını tutuşturdu, ateşin etrafına oturdular.

Bu yükselen canlı alevin kıymetini anlamak için insan ıssız memleketlerde dolaşmalıdır.

Oralarda ateş sadece aydınlığı ve harareti ifade etmez. Evvelâ yemeği hatırlatır sonra da maziye canlandırır, diriltir. Unutmayınız: İnsanların ilk evi bir ocağın önünde kurulmuştur.

Ateş en büyük tesiri kaptan Hultin üzerinde yaptı. Puposunu çıkararak doldurdu. Yaktı, düşüme koyuldu.

Hagton ise alevin aydınlığında bir yabancı incir ağacı gördü, bir avuç topladı, arkadaşlarına dağıttı:

— Merak etmeyiniz, bu ağaçlardan burada bol bol bulabiliriz, açlıktan veya susuzluktan ölmek korkusu yok dedi.

Üstüvâ hattının bu incirleri güzel İzmirin eşsiz incirlerine benzemez, kabukları dikenlidir. Soyarken dikkat etmiye mecbursunuz. Maamafih Tilman bir tanesini dikenlerinden ayıkladıktan sonra ağzına attı ve çok lezzetli buldu. Fakat Kaptan Hul uzatılan meyveyi almada, şimdiki halde tütünü ile iktifa ediyor ve mütemadiyen (Makar) ı düşünüyordu.

Garip zekası Tilman ile Hagtonu unuttuğu ve ona öyle geliyordu ki, bu mesele yalnız kendisine ve (Makar) a ait ve ikisi arasında halledilecekti.

Maamafih biraz sonra yüksek sesle söylenmeye başladı:

— Sert bir darbeye uğradık. Çok sert bir darbeye uğradık. Hayır teşekkür ederim. Bu incir değil, iğne torbası, sizin olsun! Münasip bir yiyecek buluncuya kadar sabrederim.

Fakat şu oyuna ne dersiniz. Maamafih kabahat bende: Tüfeğim elimde, herif te önümdeydi, neden tetiği çekmedim? Elân hayretteyim.

Herifin şimdi oynadığı oyun ile (Sidney) de ben tütüncü dükkânına girdiğim sırada savuşmak suretile oynadığı oyun arasında hiçbir fark yok!

O zaman da öyle oldu. Ben sigaramı yakarken herifi pencereden gördüm, kapının önündeydi, fakat elimdeki kibrit söner sönmeyiz baktım, aradaki müddet zarfında kaybolmuş, bulabilirsen bul! Şimdi de öyle olmadı mı, önümüzdeydi, gözümüzü açıp kapayınca kadar sırta kadem bastı. Sonra bütün bunları bırakalım, dört sene evvel beni uyutmak suretile de satmamış mı idi?

Hagton hâdiseye ehemmiyet atfetmekten ziyade bir şey söylemiş olmak için:

— O zaman epeyce paranızı mı almıştı? diye sordu. Kaptan da:

— Vallahi aldığı paramın miktarından ziyade alışının şekline kızdım, şeklinde müphem bir cevap verdi. Herifi o zaman danberi arıyordum, fakat (Sidney) de karşılaştığım zamana kadar bulamamıştım.

Hiç Beklemedikleri Bir Dakikada Ormanın Derinliklerinden Gelen Bir Ses İşittiler

Piposu sönmüştü, bir kibrit çıkararak yeniden yakmaya teşebbüs etti. Fakat bir yay ile müteharrik imiş gibi elinden kibriti bırakarak ayağa kalktı:

Bir ses onları çağırıyordu. Hagton ile Tilmanın ikindiye doğru işitmiş oldukları aynı ses, fakat bu defa daha yakın olarak çınlıyordu:

— Ohe! Ohe! Ohe!

Hul cevap verdi;

— Ohe! Neredesiniz? Ohe!

Ses cevap verdi, gittikçe yaklaşıyordu. Ve nihayet seyrek ağaçlardan birisinin arkasında ve çalılırlar içinde hayal gibi beyaz bir kukla gördüler!

Şaya

Makarın bütün gün ölümüne

sevkettiği kabile Saji tarafından takip edilmisti. Şaya da Sajinin yanındaydı.

Onlar için kabileyi görünmeden takip etmek çocuk oyunu kadar kolay bir şeydi.

Bu takip hareketi esnasında Saji'nin zihniyeti bir defa daha tebarüz etti. Hayatının en büyük emeli Şaya'yı ele geçirmek olduğu halde şimdi onun mevcudiyetini unuttuğu gibiydi, bütün dikkatini önünde yürüyen adamlara hasretmişti, o, her vakit böyleydi.

Ava çıktı mı yalnız takip ettiği şikâra bakar, şikârin hatıta yanı başında olup biten şeyleri bile görmezdi. Aynı itiyada tab'an bu defa da Şaya'ya hiç ehemmiyet vermiyordu.

(Arkası var)

Garip Hâdiselerden:

Aşk İşinde Hükûmette Kabahat Olabilir Mi?

Fransada Bir Genç Kız Bu Yüzden Hükûmet Aleyhine Dava Açtı

Son günlerde Fransada çok garip bir hâdiselerden: Fransada Dijon Darülfünununda hizmet yapan Fiyet isminde bir matmazel mahkemeye müracaatle hükûmetten 50000 frank tazminat istemiştir.

Bu davanın sebebi şudur:

Talebelerden biri bu matmazole âşık olmuş ve ilân aşketmiştir. Sonra da hademe ile talebe gizli sevişmeye başlamışlardır. Tatil zamanı gelmiş ve genç talebe hazırlanırken Matmazel Fiyet ana olmak üzere olduğunu sevgilisine haber vermiştir.

Genç adam sevinçle: "Çocuk benim, bu habere çok memnun oldum, pek yakında avdet eder ve seni alırım," demiştir. Matmazel Fiyet çocuğu doğurduktan sonra sevgilisinin ebeveynine müracaat ederek kendisine muavenette bulunmalarını rica etmiş, fakat ret cevabı almıştır. Son derece sıkıntıya düşen matmazel Fiyet nihayet bir avukata müracaat ederek hakkının müdafasını rica etmiştir.

Matmazelin avukatı mahkemeye müracaat ederek hükûmetten 50,000 frank tazminat istemiş ve mahkemede şu sözleri söylemiştir: "Mektepte iyi bir idare ve iyi bir disipline tâbi olsa idi Matmazel Fiyet gayrimeşru bir çocuk doğuramazdı. Mes'uliyet mektebin müdüründe ve idare heyetindedir. Bir kelime ile mes'uliyet hükûmettedir.

Matmazel Fiyetin gayrimeşru çocuğu Fransanın meşru çocuğudur ve bunun için devlet hazinesinden 50000 frank tazminat istiyoruz," demiştir. Fakat Mah-

Matmazel Fiyet

keme, gayrimeşru çocuk iki gencin müteakabil sevişmeleri neticesinde dünyaya geldiği için matmazelin talebini reddetmiştir.

Asri Robensonlar

Berlin (Hususî) — Berlinli doktor Fridrik Pitter ve zevcesi, iki sene evvel Hint denizinin ortasında bulunan Florina isimindeki ıssız bir adaya yerleşerek hakiki Robenson hayatı yaşamaktadırlar.

Pitter ve zevcesi Avrupadan ayrıldıklarına hiç acıyıyorlar. Çünkü bu adada yakalıyarak terbiye ettikleri birkaç maymun bunları mükemmel surette eğlen-dirmektedir.

Yalnız uzaktan geçen vapurların dumanı onlara Avrupayı hatırlatmaktadır.

Fakat o gürlülüğünden

HİKÂYE

Bu Sütunda Hergün

Muharriri: Esat Şefik

BİR HATIRA!

Ablamı ve onunla geçirdiğim günleri bir rüya gibi hatırlar, parlak yeşil gözlerini karanlık bir gecede bulutların arkasında kaybolmuş bir yıldız gibi el'an gözlerimin içinde görürüm. Ben o vakitler küçüktüm. Oyuncaklarımdan ve beni sevenlere masum bir ihtiyaçla sokulmaktan başka bir şey bilmezdim. Etrafımdakilerden birinin ufak bir tebessümünü görsem hüçüçük kalbim sevinçle dolar, birisi ağlasa ben de mahzun mahzun etrafında dolaşırdım.

O, on sekiz yaşında, uzun sarı saçlı ince çekik yüzlü bir kızdı. Evimizin bahçesinde, yüksek çam ağaçlarının gölgesinde benimle oynardı. Yorulduğum zamanlar dizlerine oturup, boyuna sarılır:

— Güzel ablacığım derdim. Bana bir masal anlatsana.

Şimdi hatırlıyorum, o bana saçlarımı okşayarak neler söylerdi ve ben onu kaç saat gözlerim gözlerinde dinlerdim..

En çok sevdiğim günlerden biri idi. Bahçemizde birçok çiçekler açmış, ağaçlar yeşillenmişti..

O gün havuzun başında tene-keden yaptığım bir kayığı yüz-dürürken ilk defa ablamı bahçenin uzak kuytu bir köşesinde yabancı bir erkekle gördüm. Bu yabancı adamın kim olduğunu anlamak merakile yanlarına koş-tum. Fakat ablam beni görünce canı sıkıldı. Her vakitki gibi beni dizlerinin dibine çağırmadı.

— Haydi sen havuzda oyna, sonra gelsin dedi.

İlk defa ablamın yanından kalbimde ince bir sızı ile uzaklaşım. Başka bir gün bahçe divarının altındaki çitlenbiklerin dibinde ablamı yine o genç erkekle yalnız ve birbirine çok yakın gördüm.

yalnız kaldığımız zaman ablama sordum:

— O adam demin sana ne yapıyordu abla?

— Sus sen daha küçüksün. Sakın kimseye bunu söyleme, dedi.

— Niye söyleyim abla. Sana fena bir şey yapmadı ki.. Amma ben o adamı hiç sevmiyorum. Onun yüzünden beni artık sevmiyorsun dedim. Beni kollarımın arasına aldı, yanaklarımdan, saçlarımdan öptü.

— Ben ikinizi de seviyorum dedi. Sen kardeşimsin. O..

— Evet o?.

— O da sevgilim dedi.

O gün benimle saatlerce oynadı ve bana; benim kadar sevdiği o yabancı adamdan bahsetti. Galiba gözleri neşe ve sevinçle parlıyordu. O gün ablamı çok uzakta yaşadıkları için kendilerini dünyanın en mes'ut çifti addediyorlar.

İki sene zarfında adayı iki vapur ziyaret etmiştir.

Bunlardan biri kazaya uğrayan bir vapur, diğeri de asri Robensonu ziyarete gelen bir eski dostunun rakip olduğu vapurdur. Bu eski dost Pittere hediye olarak bir eşek götürmüştür.

en mesut, fakat bana en uzak gördüğüm gün oldu.

Aradan günler geçti.. Artık ablam sabahtan akşama kadar odasından çıkmıyor, ben odasına gittiğim zaman gözlerini kızarmış, yüzünü daha solgun görüyordum.

— Güzel ablacığım hasta mısın diye sordum.

Ellerile saçlarımı okşarken, yaşlarla örtülmüş yeşil gözleri gözlerime dalar:

— Hayır. Değilim yavrum, derdi. Sonra ablama pencereden bahçenin uzak kuytu köşelerini gösterir:

— Artık oraya gitmiyorsun.. O çok sevdiğin adam niçin gelmiyor?..

Niçin benimle oynamıyorsun abla? derdim..

O vakit beni kollarımın daha fazla artan kuvvetile kendine çekerek. Başım göğsünde ablamın çok içten gelen, beni günlerce düşündüren hicrîliklerini dinlerdim..

— Bak sana bir masal anlattım.. diye başlar ve bugün başını unuttuğum çok uzun bir hikâye anlatır, sonunu:

— O adam da bana çok fenalık yaptı, kalbimi kırdı ve kaçtı diye bitirirdi. Bunu söylerken daha fazla ağlardı.

Bir gün evimde acı çığlıklar duydum.. Ne olduğunu anlamadan beni dayıma gönderdiler. Bir hafta sonra döndüğüm zaman herkes mahzun, herkesin gözü yaşlıydı.

Ablamın odası boştu. O vakit ablamın "o adam bana fenalık yaptı, kalbimi kırdı," diye inliyen sesini hatırladım. Ve günlerce bahçenin kuytu köşelerinde belki bulurum diye ablamın hayalini aradım. Onu benden ebeyden uzaklaştırarak kadar fena olan adamı bulup taşlamak için günlerce kalbim parçalanarak, küçüçük dişlerim gıcırdayarak doluştım.

Alman İşsizlerine Yapılacak Yardım

Berlin 10 — Maliye nazırı M. Ditrîh Raystagta verdiği izahat esnasında tamirat borçlarından bahsettikten sonra demiştir ki:

1932 senesi bütçesi 8300 milyon mark ile tevazün edecektir. Almanyanın mali varidat membarlarında devletlerin ve komünistlerin hisseleri 1300 milyon olacaktır.

İşsizlere yardım için bir milyar harp tekaüdiyeleri için 1200 milyon, içtimâ sigortalar için 477 milyon, fevkalâde dalgalı borçlar faizinin tediyesi için 420 milyon, daimî düyuna tahvil edilmiş olan dalgalı borçlar faizininin tediyesi ve itafası için 700 milyon derpiş edilmiştir.

Bu son rakama Young istikrazı da dahildir.

M. Ditrîh, Almanyanın masarifinin 2200 milyon marka balığ olduğunu ilâve etmiştir.

BOLŞEVİKLİK

Nasıl Geldi? Nedir? Ne Oluyor?

Yazan: De Monzi

Nakleden: Ha. dar Rifat

— 14 —

Danton gibi söylüyor, fakat onun gibi hareket edemiyordu.

Sovyetler Rus ittifadı ikinci kongresinin toplandığı Smolni müessesesi fevkalhâd heyecanlar doğurur. Lenin Finlandiyadan döner ve kanunsuz vaziyetinden diktatörlüğe irtika eder...

Hükümet devrilirken Lenin, müessesenin bir odasında bir köşeye çekilmiş, bekliyordu. Troçkinin hatırladığına göre: "Bu odada ya hiç moble yoktu, yahut yok gibi bir şeydi. Bir aralık odaya biri girdi. Yere bir yorgan serdi ve iki de yastık getirdi. Bunun üzerine Leninle ben -Troçki- uzanıp biraz dinlendik..."

Her beş on dakikada bir müzakere salonundan biri koşarak geliyor, o müddet zarfında ne cereyan ettiğini bize anlatıyordu.

Jon Rit ortaya çıkan Bolşevik Reisine dair kendi gözleriyle gördüklerini şöyle anlatır:

"Kısa bir boy, dolgunca bir vücut, iki omuzları arasına gömülünüş, saçları dökülmüş, iri, toparlak bir baş, ufak çekik gözler, yatkın bir burun, kısa bir çene. Hava dökülmüş bir esbap, pantolonu fazla uzun; cismaniyetinde halk tarafından mabut tanınabilecek hiçbir hal olmamakla beraber tarihin bütün seyrinde, ummun kalbini üzerinde en ziyade toplanan bir şahsiyet."

"Kürsünün yanına gelip durdu. Bilâhtiyar sık sık kırptığı ufak çekik gözlerini hazır bulunanların üzerine nâspetti. Dakikalarca süren alkış tufanına bikayt görüyordu. Şu basit sözlerle başladı: — Şimdi sosyalistlik binasını kurmaya başlıyoruz..."

Salonda yeniden zincirlerden boğaniyormuş gibi mecnunane bir alkış tufanı başladı. Kıyametler kopuyordu."

Gülüyor hissini veren geniş ağız söz söylerken baştanbaşa açıyordu. Sesi kısık fakat soğuk değildi; sesinde senelerce nutuk vermektense sertleşmiş gibi bir hal vardı. Kelimeler ağızından akıyor gibi bir kolaylıkla çıkıyor hissini veriyordu.

Bir fikre hasseten işaret etmek istediği zaman hafifçe ileri doğru eğiliyordu. Evza ve etvarile sözlerine bir şey ilâve etmiyordu.

Ayaklarının altında binlerce ve binlerce meb'hut müstağrak simalar kendisine doğru kesif, bükük bir vedü ibadet içinde uzanmış bulunuyordu."

Büyük Kararlar

Nisan ayının tezlerini filiyata kalbetmek lâzımdı. Sulh yapılacak, topraklar köylülere dağıtılacak, diktatörlük tahkim edilecekti.

Sovyetler kongresi evvelâ sulhe dair kararını verdi:

"24-25 birinci teşrin ihtilâinden doğan, Sovyetlere istinat eden amele ve köylü hükümeti, bütün muharip milletleri ve onların hükümetlerini derakap ve demokrat bir sulh müzakeresine davet eder..."

Sulhün ilhaksız, yani harriçten bir memleket fetih ve ilâvesi, yabancı milliyetlerin riza-

ması cihetlerine gidilmeksizin akti teklif olunuyor ve gizli diplomasiin lâgvi ve gizli muahedelerin iptali ilân olunuyordu.

Lenin bundan sonra toprakları köylülere dağıtan kararnameyi okuttu. Bu tedbir Sovyetler hükümetine memlekette geniş bir mevki, büyük bir muhabbet izafe eder. Lenin "şayet bu kararnameyi neşre bir kere, muvaffak olursak, onu bir daha istirdat edecek bir kuvvet yoktur." Derdi.

İhtilâli demokratların dillerinde gezdirdikleri şeyi Bolşevikler tatbik ediyor ve bu suretle hükümeti elinde tutan firkadan kendini köyiere hâkim eden biricik kuvveti de çekip alarak onun hikmeti vücudunu nezediyordu.

Lenin bu bapta ki kat'î metni ortaya atmadan köy Sovyetlerinin 242 metalip defterini tetkik etmişti.

(Arkası var)

Yeni Fransız Reiscümhurluğuna M. Löbrön Seçildi.

M. Tardiyö Kabinenin İstifasını Verdi

(Baş tarafı 1 inci sayfada)
Reiscümhur İntihabı Nasıl Yapıldı?

Versayda toplanan ve Reiscümhuru intihap edecek olan Milli Meclis, Âyan azasıle 928 de intihap edilen meb'usandan mürekepti. Meb'usların teşrii vekâletleri 31 mayısta nihayet bulacaktır. M. Löbrön Meclisi, alkışlar arasında küşat ettikten sonra M. Dumer hakkında kısa bir nutuk söylemiştir. M. Löbrön nutkunda, Reiscümhur M. Dumer ölmüştür! Dediği zaman bütün Meclis azası hep birden ayağa kalkmıştır.

M. Löbrön, bu kanlı cinayeti bütün dünyanın takbih ettiğini, birçok memleketler parlamentolarından teessür telgrafı aldığını söylemiştir.

İntihap Çok Hazin Oldu!

Versay 10 — Alelade bir Reiscümhur intihabı Versay için neşeli bir bayram addedilirdi. Fakat Dumerin vefatı bugünkü kongreye hailevi ve matemli bir mahiyet vermişti.

Tribünün karşısında birinci geçit yeri, hükümet azalarına tahsis edilmişti. Sağ tarafta bulunan ve siyah tülle tamamen örtülü bulunan loca millî bir matemi hatırlatıyordu. Bu loca Reiscümhurun davetlilerine mahsusatı. Alelade zamanlarda vekil sıfatile hareket eden Başvekil, henüz vazife görmekte olan eski Reiscümhur tarafından yeni Reiscümhura kendi salâhiyetlerini tevdiye memur olduğunu bildirir.

Bu defa Devlet Reisi salâhiyetlerini istisnaen uhdesinde bulunduran M. Tardiyödür. Mumaileyh, müktesep olduğu bu salâhiyetleri yeni Devlet Reisine tevdiye edecektir. Bundan sonra dostların Meb'usan ve Âyan azalarının ve Matbuat heyetlerinin geçit resmi başlyacaktır. Müzakere yeni Reiscümhur

refakatinde M. Tardiyö bulunduğu ve atlı Cumhuriyet muhafız kıtaatı tarafından takip edilmekte olduğu balde halkın ilk ihtarlarını kabul için Parise avdet edecektir.

Yumurtacıların Şikâyetleri

Yumurta tacirleri, muhtelif memleketlerin tatbik ettiği tahdit usulünden dolayı yumurta ihracatımızın azaldığını söylemekte ve türkiyeden yumurta nakleden vapur kumpanyalarının aralarında birleşerek navlunları yükseltmelerinden şikâyet etmektedirler Harici Ticaret Ofisi bu mesele hakkında icap eden teşebbüslerde bulunmaktadır

Bir Haftalık İhracat

Bu hafta zarfında Samsundan Hamburg ve Dreeste 121,858 kilo bütün, (3,886) sandık yumurta ihraç edilmiştir.

Yeni Neşriyat

İstanbul Vilâyetinin vaziyeti ziraiyesi İnsanlığın başlangıçları

Reklâm matbaasının Umumi kütüphane namı altında neşrettiği 19 numaralı eseridir. Bu küçük eser aynı serinin üçüncü kısmını teşkil etmektedir. Resimlidir.

Urolog
"Paris" den Diplome
Dr. HAKKI RÜSTÜ
İdrar yolu ve tenasül
Birinci sınıf mütehassıs
Beyoğlu : İstiklâl caddesi No. 322

Siyasî Ve Askerî Bir İttifak Yapılmış Değildir

Moskovada İki Dost Memleketi Alâkadar Eden Bütün Meselelerle Beynelmîl Vaziyet Görüşülmüştür. İsmet Paşa Eu Akşam Ankaraya Gidiyor

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Sovyet konsolosluk ve ticaret mümessilliği erkânına dün akşam Perapalasta bir ziyafet vermişlerdir. Başvekil Pş. bu akşam Ankaraya hareket edecektir.

Başvekil Paşaya Sivastopola kadar refakat eden, Litvinof Yoldaşla, refikası ve kızı, sefir Suriç Yoldaş ve refikası, ataşe militer Eker, Tas ajansı mümessili Hofman Hariciye Komiserliği Şark İşleri Müdürü Paslokof Yoldaş Sivastopoldan Moskovaya avdet etmişlerdir.

Şükrü Naili Pş. tarafından bugün, Fındıklıdaki Kolordu merkezinde Başvekil Paşaya Rusya seyahatinde mihmandarlık yapan Ferik Fokinle diğer Sovyet zabitanına bir öğle ziyafeti verilmiştir.

Ziyafette Halk Fırkası Umumi Kâtibi Recep Bey de hazır bulunmuştur.

Başvekil Paşa ve maiyetini getiren Grusya vapuru bu akşam Rusyaya hareket edecektir.

Başvekil Paşanın Beyanâtı

Başvekil İsmet Paşa dün avdetinden sonra kısa ve sarîh olarak şu beyanatta bulunmuştur:

"— Seyahatimden pek memnunum. Rusyaya dostluk götürmüştüm. Rusyadan dostluk getiriyorum. Benim için ne büyük bir zevk..."

Neler Görüşüldü?

Başvekil Paşanın Rusya seyahati münasebetile iki memleket arasında ne gibi itilâflar aktedildiği hakkında salâhiyettar zevat şu malûmatı vermiştir:

Siyasî ve askerî bir itilâf mevzubahis değildir. Ancak Başvekil Paşa; Yeni Rusyanın en ileri erkânile konuştu. Beynelmîl bütün meseleler tetkik ve mütaale edildi. İki devletin noktai dazarları arasında hiçbir ihtilâf olmadığı anlaşıldı. Yapılan kredi itilâfının esası ise şudur:

Rusya bize sekiz milyon dolar kıymetinde sanayi makineleri verecektir. Ne gibi makinelerin alınacağını hükümetimiz tayin edecektir. Anlaşıldığına göre hükümet pamuk mensucatu sanayiini korumak için icap eden makineleri istiyecektir. Alınacak makinelerin bedeli mondiyal fiat üzerindedir. Müddeti yirmi senedir. Bu bir nevi kredidir. Bu kredi için faiz verilmeyecektir.

Kurulacak fabrikalar, hükümet tarafından işletilecektir. Başka sermayedarlara devredilmesi mevzubahis değildir.

Bir Fransız gazetecisi, Moskovada Tefik Rüstü Beye şöyle sormuştur:

— Bu kredi miktarını kim tayin etti? Siz mi, Ruslar mı? Tefik Rüstü Beyin cevabı şu olmuştur:

— "Bu kadarını biz istedik. Bir senede bu kadarını yaptıktan sonra ilerisini düşünmek ve dostlarımızla bu esas dahilinde yeni bir itilâf yapmak daima mümkündür.

Başvekil Paşa bu ayın yirmi ikisinde Sinyor Musoliniyi ziyaret etmek üzere İtalyaya gidecektir. Seyahat Brendizi tarikile yapılacak ve yine aynı tarikle dö-

nülecektir. İtalyada ikamet müddetinin azamî bir haftayı tecavüz etmemesi çok muhtemeldir.

Başvekil Paşaya refakat eden zevattan Kırklareli Meb'usu Fnat İstanbul Meb'usu Alâeddin Cemil, Yozgat Meb'usu Tahsin, Sanayi Müdürü Şerif, Talim ve Terbiye Reisi İhsan, Sanayi Müşaviri Kâmil, Fabrika Müdürleri Remzi ve Şevket Turgut Beyler bir müddet daha tetkikat yapmak üzere Rusyada kalmışlardır.

Aslı Yoktur

Dünkü gazetelerden biri Bükreşte bizim de imzamız bulunan askeri bir ittifak tanzim edildiğini yazıyordu. Bu hususta malûmat na müracaat edilen Hariciye Vekili demiştir ki:

"— Tamamen uydurmadır. Aslı yoktur..."

Birkaç Konferans

Leningrat Ziraat Enstitüsü Profesörlerinden bir zat ile ulûmu tabiiye işlerle meşgul bulunan amiral Krilofun birkaç konferans vermek üzere Türkiyeye davet edilmesi mutasavverdir. Profesör Krilof, bilhassa ormancılık ve odun sanayii hakkında vasi malûmat sahibi bir zattır.

Çocuğunuzun sıhhi, fenni bir terbiye almasını istiyorsanız
Kadıköy
Kinder Garten'e
Göndermenizi Taysiye Ederiz

Doğum ve kadın hastalıkları mütehassısı

DOKTOR

Hüseyin Naşit

Hastalarını Türbe karşısında eski Hilâiahmer binasındaki muayenehanesinde hergün öğleden sonra kabul etmektedir. Telefon İst. 22622

Andre Moruva

İklimler

Aslı 1 senede 340 defa basılmıştır.

Haydar Rifat Bey tarafından tercüme edildiğini söylemek muvafakiyetinin derecesini gösterir.

Yeni çıktı.

SON POSTA

Yevmi, Siyasî, Havadis ve Halk gazetesi

İdare : İstanbul: Eski Zaptiye Çatalceğme sokağı 25

Telefon İstanbul - 20203

Posta kutusu: İstanbul - 741

Telgraf: İstanbul SON POSTA

ABONE FİATI

TÜRKİYE	Enebi
1400 Kr. 1 Sene	2700 Kr.
750 " 6 Ay	1400 "
400 " 3 "	800 "
150 " 1 "	300 "

Gelen evrak geri verilmez.

İlanlardan mes'uliyet alınmaz cevap için mektuplara 6 kuruşluk

Pul ilâvesi lâzımdır.

Adres-değiştirilmesi (20) kuruştur.

Fotoğraf tahtili Kuponu

Tabiatınızı öğrenmek istiyorsanız fotoğrafınızı 5 adet kupon ile birlikte gönderiniz. Fotoğrafınız sıraya tabidir ve iade edilmez.

İsim, meslek veya san'at?	
Bağlı suallerin cevabı?	
Fotoğraf intişar edecek mi?	
Fotoğrafın klişesi 30 kuruşluk pul mukabilinde gönderilebilir.	

BİLECİK GAZOZU

PEK
NEFİSTİR

Kongordato Komiserliğinden :

Istanbulda Mahmutpaşada çorapçı naor karşısında 244 numaralı mağazada üriyat ve hırdavat ticaretille müteğil Hanna ve Cemil Kazakya nam kollektif şirketinin kongordato talibi İstanbul İera Riyasetince nazarı itibare alınarak borçlu şirkete iki ay mehil verilmiş ve komiser tayin edilmiş olduğundan şirketi mezkûrede alacakları olan ahabı matlûbun tarihi ilândan itibaren yirmi gün zarfında bileümle evrak ve müstenidatlerle beraber hergün sabah ondan 12 ye kadar komiser Galatada Ömer Abit hanında 3 üncü kat 16 No. lu yazıhanede Avukat Bürhanettin Tahsin Beye müracaatle matlûplarını kaydet-tirmeleri ve aksi takdirde kongordato müzakeresinden hariç bırakılacakları ve alacaklıların kongordato müzakeresi için 22 Haziran 932 Çarşamba günü saat onda mezkûr yazıhaneye gelmeleri ve 22 Haziran 932 den evvel on gün içinde alacaklıların vesikalari tetkik edebilecekleri ilân olunur.

NAİM VAPUR İDARESİ
İzmir şûrat Postası
(20 saat)
Lüks

ADNAN
vapuru

Her hafta Perşembe günleri Galata rihimından
Saat tam 18 de hareketle doğru
İZMİR'e

ve Pazar günleri İzmir'den saat 14 1/2 da hareketle İstanbul'a avdet eder.

Tafsilât için Galata, Gümrük karşısında Site Fransez Han No. 12 yazıhanesine müracaat.
Tel. B. O. 1041

Ankara Vilâyetinin Nallihan kazasında kâin Karakuz Devlet ormanından her sene 114,064 gayrı mamul metre mikâp çam eşcarının beş senede 570.320 gayrı mamul metre mikâp çam eşcarı beher gayrı mamul metre mikâbı 300 kuruş muhammen bedeli üzeriuden talibine ihale edilmek üzere müzayedeye konulmuştur. Müzayedeye ve ihale açık müzayedeye usulile ve 661 : 999 No. lı kanunların ahkâmı umumiyesi veçhile 21 - 5 - 932 tarihine müsadif Cumartesi günü saat 15 te Ankara Vilâyetinde müteşekkil orman satış komisyonu huzurunda icra edileceğinden taliplerin mali iktidarlarını gösterir Ticaret Odası vesikasının ve muhammen bedelden aşağı olmamak şartile vereceği bir senelik bedeli miktarının yüzde nisbetindeki teminatı muvakkatesini muhtevi teklifnamelerini ihale kanununun 10 maddesi sarahati dairesinde mezkûr saate kadar komisyona tevdi eylemeleri ve şartname mukavelename ahkâmını anlamak isteyen taliplerin Ankarada Orman İşleri Umum Müdürlüğü İstanbul ve Ankara Müdüriyetleriyle Nallihan Orman İdaresine müracaat eylemeleri ilân olunur.

Ankara Millî Sanayi Sergisinde Büyük Muvaffakiyet Kazanan

İPEKİ

İstanbul ve Ankara Satış Mağazaları **21 Mayıs Cumartesi** günü açılıyor

NAUMANN ŞİRKETİ BİÇKİ YURDU

16 Mayıs'ta başlayacaktır. Size servet temin edecek olan bu fırsatı kaçırmayınız. Bir NAUMANN dikiş makinesi satın alanlara dersler meccanidir. Makine almaksızın kurslarımızı takip etmek isteyenlerin şera'fi mahsusamızı anlamak üzere NAUMANN Biçki Yurduna müracaatleri rica olunur.

PERTEV

**MÜSTAHZARATI
FABRİKASI**
İLK TÜRK MEVADDI TIBBİYE
VE İTRİYAT FABRİKASI

BASLICA MÜSTAHZARATI,
Krem Porter Dudak boyalar
Biyantın Perter Kolonyalar
Tuvalel Podralar Esanslar V. S. V. S.
Ecebi Markalarından, Çok Daha Ucuz Nefasetçe
Pek Daha Mükemmeldir.

İstanbul 5 inci İera Memurluğundan: Mahcuz ve paraya çevrilmesine karar verilen 50 kutu Piskui ve 15 sandık sardelya 17/5/932 tarihine müsadif Salı günü saat 12 den itibaren Galatada Beyazıt mahallesinde Minerva Piskui Fabrikasının önünde açık arttırma suretile satılacağından mahallinde hazır bulunacak memuruna müracaatları ilân olunur.

İŞ OCAĞI

- * Her sınıf işsizlere iş ve istiyenlere işçi verilir.
- * Emlâk satılır kiraya verilir ve akarat idare olunur.
- * İş Ocağına ortak alınır.

Sirkeci Ankara caddesi T. 2,3495

İstanbul Garsonlar Cemiyetinden
Bilimum işsiz bulunan Garsonların iki adet vesikalik fotoğraflarile birlikte cemiyete müracaatları.

PERTEVNİYAL VAKFINDAN:

Şişlide İzzetpaşa So. Valde apartmanının 1 No. dairesi 1 sene müddet ve şehri 32 lira icarla.
" " So. " " " " 2 No. " " " " " " 35 " " "
" " So. " " " " 3 No. " " " " " " 40 " " "
" " So. " " " " 4 No. " " " " " " 55 " " "
Köprübaşında Valde hanında 1/36 No. odalar 3 sene müddet ve 65 lira icarla.
" " " " " " 19 No. mağaza 2 " " " " " " 35 " " "
" " " " hani rihim üzerinde şerbetçi kulübesi 1 sene 6 ay müddet ve şehri 27 lira icarla.
Aksarayda Alembey mahallesinde Vezirçeme So. 10 No. hane 1 sene müddet ve şehri 27 lira icarla.
Balâda muharrer emlak hızarlarında gösterilen müddet ve bedelle ve açık arttırma suretile yirmi gün için müzayedeye konulmuştur. İsticara talip olanların yevmi müzayedeye olan şehri halin 31 inci Salı günü saat on altıya kadar İstanbul Evkaf Müdüriyetinde Pertevniyal Vakfı İdaresine veya Encümene müracaat eylemeleri.

Herhangi bir mubayatta bulunduğunuz vakit UCUZ ve İYİ CİNS

Olmasına dikkat etmeniz menfaatiniz icabıdır.
İşbu iki mühim nokta:

Galata'da, Karaköy'de büyük mahallebicine üstünde

EKSELSİYOR

Büyük elbise fabrikalarınca temin edilmektedir.

KOSTÜMLER **PARDESÜLER**
İngiliz biçimi ve gayet dayanıklı 13 1/2 Liradan Empermeabilize gardıinden, her renkte 17 1/2 Liradan itibaren

Çocuk Kostümleri: 8 Liradan itibaren

Hanumlara mahsus Paris'in en son modellerine göre imal edilmiş modern kumaşlardan mantoların müntahap çeşitleri.

► Tediyaatta Büyük Teshilat ◀

EMLÂK ve EYTAM BANKASI İLÂNATI

EMLÂK VE EYTAM BANKASI İSTANBUL ŞUBESİNDEN:

Satılık Çayır Otu

Beykoz Çayırı Otları bilmüzayedeye satılacağından taliplerin ihaleye müsadif 15 - 5 - 932 Pazartesi saat on altıda Şubemize müracaatleri. (5)

Afyonkarahisar Madensuyu

**Böbrek,
Karaciğer,
Mide.**

hastalıklarına karşı Türkiyenin yegâne madensuyudur

Umumî deposu: Yenipostane karşısında Eskizaptiye caddesi No. 20

Hazine namına zaptolunan orman kalem emvalinin müzayedesi 12 Mayıs 932 tarihine talik edildiğinden talip olanların nev'ilerini anlamak ve görmek üzere Orman Müdüriyetine müracaatleri ve tarihi mezkûrda saat üç buçukta Orman İdaresinde müteşekkil ihale komisyonunda hazır bulunmaları ilân olunur.

Dr. Ali Esat

Gülhane doğum ve kadın hastalıkları muallimi
Hastalarını cumadan maada hergün 2 den 6 ya kadar Çağaloğlunda Yerebatan caddesinde Orhan Bey apartmanı No. 3 te kabul ve tedavi eder.
Telefon 23294

Dr. A. KUTIEL

Çilt ve zührevî hastalıklar tedavihanesi Karaköy Börekçi fırını sırasında 34

Büyükada'da

Kiralık Yalı

Mobilyalı 6 oda, bol suyu Nizam. Fabrika sokağı No. 8

Pırlanta Elmas
Bir Mısırlı tarafından yüksek fiatle alınır. Fazla izahat için Yeşilköy (69) a 9 - 12 arasında telefon ediniz.

Son Posta Matbaası

Sahipleri: Ali Ekrem, Selim Rağıp Neşriyat Müdürü: Halil Lütfi

İstanbul Belediyesi İlanları

Kadıköy Dairesinden: Bedeli keşfi 394 liradan ibaret Erenköyünde Ömerpaşa geçidi adı kaldırım tamiri açık münakasaya konulduğundan talip olanların 16 - 5 - 932 tarihinde pazartesi günü saat 14 te Daire Encümenine müracaatleri ilân olunur